

OFICIÁLNE PRAVIDLÁ PLÁŽOVÉHO VOLEJBALU 2017-2020

Schválené 35. Kongresom FIVB 2016

Oficiálne pravidlá plážového volejbalu 2017-2020

vydané FIVB v 2016 – www.fivb.com

Dizajn a usporiadanie: Samuel Chesaux

Ilustrácie: © FIVB 2016

OFICIÁLNE PRAVIDLÁ PLÁŽOVÉHO VOLEJBALU 2017-2020

Schválené 35. Kongresom FIVB 2016

Platné pre všetky súťaže od 1. januára 2017

OBSAH

CHARAKTERISTIKA HRY.....	7
ČASŤ 1: FILOZOFIA PRAVIDIEL A ROZHODOVANIA	8
ČASŤ 2 - ODSTAVEC 1: HRA	11
KAPITOLA 1: IHRISKO A JEHO VYBAVENIE	12
1 HRACIA PLOCHA.....	12
1.1 ROZMERY.....	12
1.2 HRACÍ POVRCH	12
1.3 ČIARY NA IHRISKU	13
1.4 ZÓNY A PLOCHY	13
1.5 POČASIE	13
1.6 OSVETLENIE	13
2 SIEŤ A STÍPY	13
2.1 VÝŠKA SIETE	13
2.2 SIEŤ	14
2.3 POSTRANNÉ PÁSKY	14
2.4 ANTÉNKY	14
2.5 STÍPY	15
2.6 DOPLŇUJÚCE VYBAVENIE	15
3 LOPTY.....	15
3.1 CHARAKTERISTIKA.....	15
3.2 JEDNOTNOSŤ LÔPT	15
3.3 POUŽITIE TROCH LÔPT	15
KAPITOLA 2: ÚČASTNÍCI	16
4 DRUŽSTVÁ.....	16
4.1 ZLOŽENIE DRUŽSTVA	16
4.2 UMIESTNENIE DRUŽSTVA	16
4.3 VÝSTROJ.....	16
4.4 ZMENY VÝSTROJA	17
4.5 ZAKÁZANÉ PREDMETY	17
5 VEDÚCI DRUŽSTVA.....	17
5.1 KAPITÁN	17

6	BODOVACÍ SYSTÉM, VÍŤAZSTVO V SETE A V STRETNUTÍ	19
6.1	ZISK BODU.....	19
6.2	VÍŤAZSTVO V SETE.....	19
6.3	VÍŤAZSTVO V STRETNUTÍ.....	20
6.4	NEPRÍTOMNOSŤ DRUŽSTVA A NEKOMPLETNÉ DRUŽSTVO.....	20
7	PRÍPRAVA STRETNUTIA	20
7.1	ŽREBOVANIE	20
7.2	OFICIÁLNA ROZCVIČKA.....	21
7.3	ZÁKLADNÁ ZOSTAVA DRUŽSTVA	21
7.4	PORADIE PODANIA.....	21
7.5	CHYBA PRI PORADÍ PODANIA	21
7.6	PORADIE PODANIA.....	21
7.7	CHYBA V PORADÍ PRI PODANÍ	21

8	HRA.....	22
8.1	LOPTA V HRE	22
8.2	LOPTA MIMO HRY	22
8.3	LOPTA "V IHRISKU"	22
8.4	LOPTA "MIMO IHRISKA"	22
9	HRANIE S LOPTOU	23
9.1	ODBITIA DRUŽSTVA.....	23
9.2	CHARAKTERISTIKA DOTYKU.....	24
9.3	CHYBY V HRANÍ S LOPTOU	24
10	LOPTA PRI SIETI.....	24
10.1	PRELET LOPTY PONAD SIET'	24
10.2	LOPTA, KTORÁ SA DOTKNE SIETE	25
10.3	LOPTA V SIETI.....	25
11	HRÁČ PRI SIETI	25
11.1	PRESAH PONAD SIET'	25
11.2	PRENIKANIE DO SÚPEROVHO PRIESTORU, POĽA A/ALEBO VOĽNEJ ZÓNY	25
11.3	DOTYK SIETE.....	25
11.4	CHYBY HRÁČA PRI SIETI	26
12	PODANIE.....	26
12.1	PRVÉ PODANIE V SETE.....	26
12.2	PORADIE PRI PODANÍ.....	26
12.3	POVOLENIE PODÁVAŤ.....	27
12.4	VÝKON PODANIA.....	27

12.5	CLONA	27
12.6	CHYBY PRI PODANÍ.....	27
13	ÚTOČNÝ ÚDER.....	28
13.1	CHARAKTERISTIKA ÚTOČNÉHO ÚDERU	28
13.2	OBMEDZENIA ÚTOČNÉHO ÚDERU	28
14	BLOK	28
14.1	BLOKOVANIE.....	28
14.2	DOTYKY LOPTY PRI BLOKU	29
14.3	BLOK V PRIESTORE SÚPERA.....	29
14.4	BLOK A DOTYKY DRUŽSTVA.....	29
14.5	BLOKOVANIE PODANIA.....	29
14.6	CHYBY PRI BLOKU	29
KAPITOLA 5: PRERUŠENIA HRY, ZDRŽIAVANIE HRY A PRESTÁVKY		30
15	PRERUŠENIA HRY.....	30
15.1	POČET RIADNYCH PRERUŠENÍ HRY.....	30
15.2	PORADIE RIADNYCH PRERUŠENÍ	30
15.3	ŽIADOSŤ O RIADNE PRERUŠENIE HRY.....	30
15.4	ODDYCHOVÉ ČASY A TECHNICKÉ ODDYCHOVÉ ČASY	30
15.5	NEOPRÁVNENÉ ŽIADOSTI.....	31
16	ZDRŽIAVANIE HRY	31
16.1	SPÔSOBY ZDRŽIAVANIA	31
16.2	TRESTY ZA ZDRŽIAVANIE	31
17	VÝNIMOČNÉ PRERUŠENIA HRY.....	32
17.1	ZRANENIE / CHOROBA	32
17.2	VONKAJŠÍ ZÁSAH	32
17.3	MIMORIADNE PRERUŠENIA	32
18	PRESTÁVKY A VÝMENA STRÁN	33
18.1	PRESTÁVKY	33
18.2	VÝMENA STRÁN	33

19	POŽIADAVKY NA SPRÁVANIE.....	34
19.1	ŠPORTOVÉ SPRÁVANIE.....	34
19.2	FAIR PLAY.....	34
20	NEVHODNÉ SPRÁVANIE VEDÚCE K TRESTOM	34
20.1	MENEJ ZÁVAŽNÉ NEVHODNÉ SPRÁVANIE	34
20.2	NEVHODNÉ SPRÁVANIE VEDÚCE K TRESTOM	35
20.3	STUPNICA TRESTOV	35
20.4	NEVHODNÉ SPRÁVANIE PRED A MEDZI SETMI	35
20.5	SÚHRN TRESTOV ZA NEVHODNÉ SPRÁVANIE A POUŽITIE KARIET.....	36

21	ROZHODCOVSKÝ ZBOR A SPÔSOB ROZHODOVANIA	38
21.1	ZLOŽENIE ROZHODCOVSKÉHO ZBORU	38
21.2	SPÔSOB ROZHODOVANIA	38
22	PRVÝ ROZHODCA	39
22.1	UMIESTNENIE	39
22.2	PRÁVOMOC	39
22.3	ZODPOVEDNOSŤ	40
23	DRUHÝ ROZHODCA	40
23.1	UMIESTNENIE	40
23.2	PRÁVOMOC	40
23.3	ZODPOVEDNOSŤ	41
24	ZAPISOVATEĽ	42
24.1	UMIESTNENIE	42
24.2	ZODPOVEDNOSŤ	42
25	ASISTENT ZAPISOVATEĽA	43
25.1	UMIESTNENIE	43
25.2	ZODPOVEDNOSŤ	43
26	ČIAROVÍ ROZHODCOVIA	43
26.1	UMIESTNENIE	43
26.2	ZODPOVEDNOSŤ	44
27	OFICIÁLNA SIGNALIZÁCIA.....	44
27.1	OFICIÁLNE DOHOVORENÉ ZNAMENIA.....	44
27.2	SIGNALIZÁCIA ČIAROVÝCH ROZHODCOV.....	44

ČASŤ 2 - ODSTAVEC 3: OBRÁZKY 45

D1 ... HRACIA PLOCHA	46
D2 ... IHRISKO	47
D3 ... VZHĽAD SIETE	48
D4a . PRELET LOPTY ZVISLOU ROVINOU SIETE DO SÚPEROVHO IHRISKA	49
D4b . PRELET LOPTY ZVISLOU ROVINOU SIETE DO SÚPEROVEJ VOĽNEJ ZÓNY	50
D5 ... CLONA	51
D6 ... DOKONČENÝ BLOK	51
D7 ... SANKCIE A TRESTY	52
D7a . NAPOMENUTIA A TRESTY ZA NEVHODNÉ SPRÁVANIE	52
D7b . NAPOMENUTIA A TRESTY ZA ZDRŽIAVANIE	52
D8 ... UMIESTNENIE ROZHODCOVSKÉHO ZBORU	53
D9 ... OFICIÁLNE DOHOVORENÉ ZNAMENIA	54
D10 . SIGNALIZÁCIA ČIAROVÝCH ROZHODCOV	61

ČASŤ 3: DEFINÍCIE 63

INDEX 66

CHARAKTERISTIKA HRY

Plážový volejbal je šport, ktorý hrajú dve družstvá na pieskovom ihrisku rozdelenom sieťou.

Družstvo má k dispozícii tri odbitia (a to i po bloku), aby ju vrátilo.

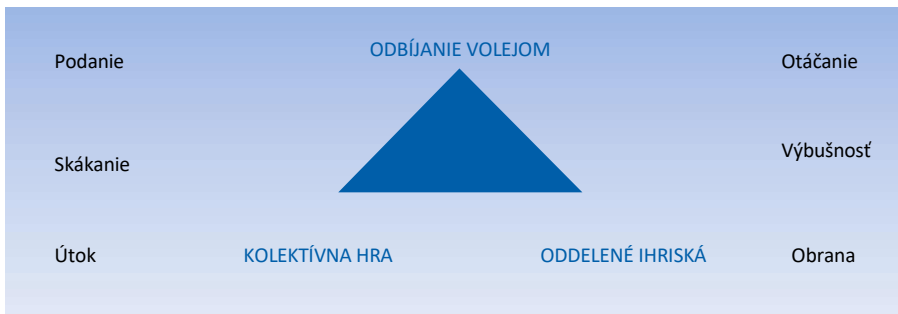
V plážovom volejbale družstvo, ktoré vyhrá rozohrávku, získava bod. Ak družstvo, ktoré prijímalo podanie vyhrá rozohrávku, získava bod a právo podania. Podávajúci hráč sa musí vystriedať vždy, keď toto nastane.

ČASŤ 1
**FILOZOFIA PRAVIDIEL A
ROZHODOVANIA**

ÚVOD

Plážový volejbal je jedným z najúspešnejších a najrozšírenejších súťažných a rekreačných športov vo svete. Je **rýchly, vzrušujúci a výbušný**. Plážová forma Volejbalu spája niekoľko základných prelínajúcich sa elementov, ktoré svojim **vzájomným pôsobením** vytvárajú jedinečnú kolektívnu hru.

V priebehu posledných rokov urobila medzinárodná volejbalová federácia (FIVB) obrovské kroky, aby priblížila túto hru modernému publiku.

Nasledujúce riadky sú určené širokej volejbalovej verejnosti – hráčom, trénerom, rozhodcom, divákom i komentátorom z nasledovných dôvodov:

- porozumenie pravidlám umožňuje lepšie hrať – tréneri môžu vytvárať kvalitnejšie zloženie družstva a taktiku, ktorá umožní hráčom ukázať maximum svojich schopností;
- porozumenie súvislostiam medzi jednotlivými pravidlami umožní rozhodcom lepšie rozhodovať.

Úvod sa zameriava v prvom rade na plážový volejbal ako na súťažný šport, a následne charakterizuje hlavné vlastnosti, ktoré sú potrebné pre úspešné rozhodovanie.

FIVB PLÁŽOVÝ VOLEJBAL JE SÚŤAŽNÝ ŠPORT

Súťaž dokáže objaviť aj skryté sily. Odhaľuje najlepšie schopnosti, najlepšieho ducha, tvorivosť a estetiku. Pravidlá sú vytvorené tak, aby umožnili **všetky** tieto vlastnosti. Až na malé výnimky umožňuje plážový volejbal všetkým hráčom hrať na sieti (počas útoku) i vzadu v poli (obrana alebo podanie).

Predstavitelia hry na piesku Kalifornie by ho stále spoznali, pretože plážový volejbal si roky udržiava isté zreteľné a základné prvky. Niektoré z nich zdieľa s inými hrami:

- Podanie
- Postup (otáčanie pri podaní)
- Útok
- Obrana

Plážový volejbal je však aj napriek tomu jedinečnou sieťovou hrou tým, že lopta musí neustále letať – „lietajúca lopta“ – a tiež tým, že umožňuje každému družstvu istý počet vlastných prihrávk pred vrátením lopty súperovi.

Úprava pravidla o podaní zmenila úkon podania z jednoduchého uvedenia lopty do hry na účinnú útočnú zbraň.

Pojem postup hráčov (otáčanie) je v pravidlách zakotvený preto, aby zabezpečoval všestrannosť športovcov. Pravidlá o postavení hráčov musia dovoliť družstvám dostatočnú flexibilitu na vytváranie zaujímavých taktických manévrov.

Tieto základné princípy využívajú hráči na preukazovanie súťaže technik, taktík a sily. Okrem toho poskytujú hráčom dostatok voľnosti, aby mohli nadchýňať divákov v hľadisku a pri obrazovkách.

A obraz plážového volejbalu je neustále lepší.

POSTAVENIE ROZHODCU V RÁMCI VOLEJBALU AKO SÚŤAŽNÉHO ŠPORTU

Nevyhnutným predpokladom dobrého rozhodcu je jeho nestrannosť a dôslednosť:

- **byť** spravodlivý voči každému účastníkovi,
- **byť považovaný** za rovnako spravodlivého aj očami divákov.

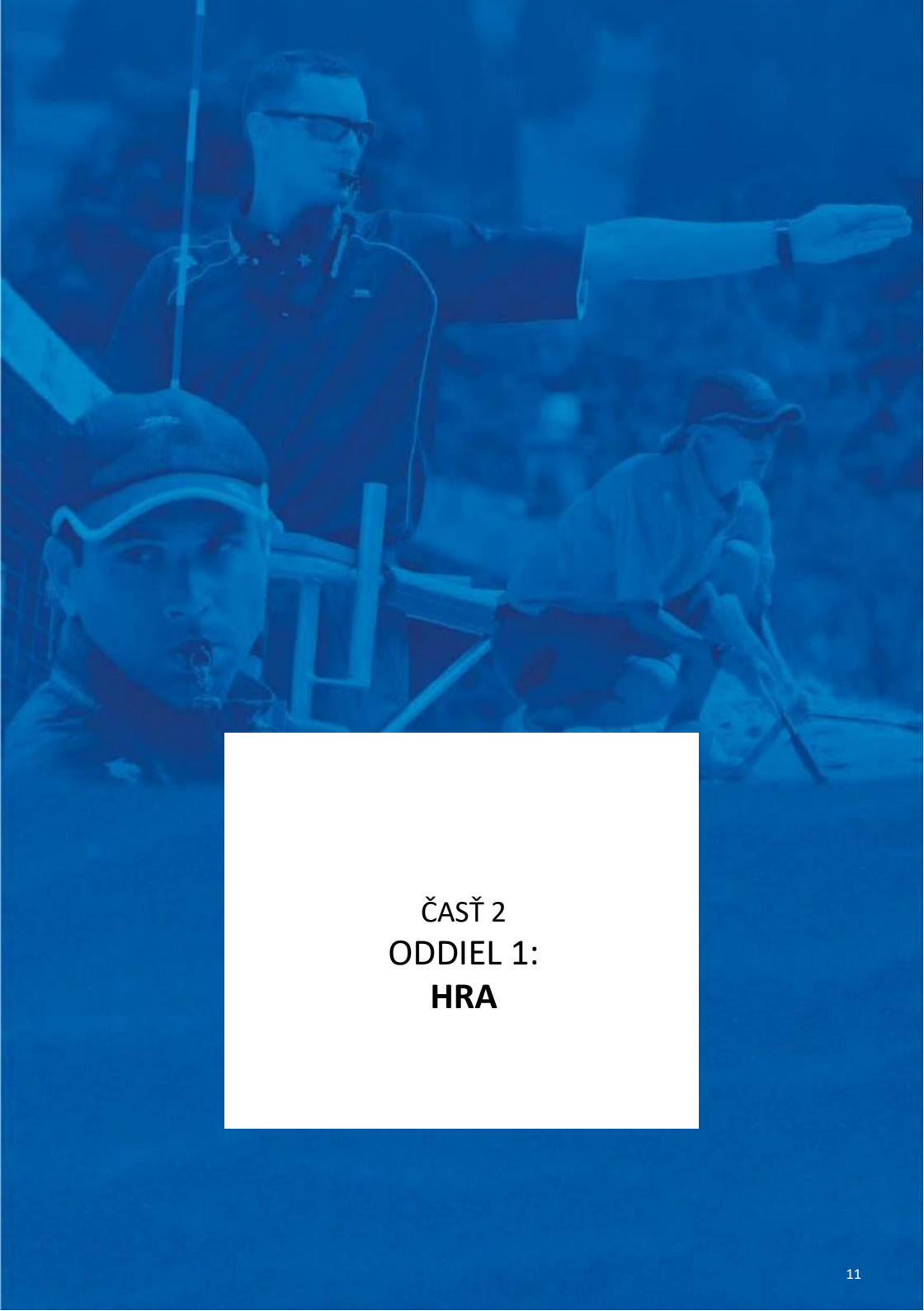
Vyžaduje si to obrovskú dávku dôvery – rozhodca musí byť dôveryhodný, aby umožnil hráčom zábavu, a to tým, že:

- je **presný** vo svojich **rozhodnutiach**;
- **rozumie, prečo je pravidlo napísané**;
- je **vynikajúci organizátor**;
- umožní priebeh hry a **dovedie** ju až do konca;
- je **učiteľom** – používa pravidlá na trestanie nečestnosti a nezdvorilosti;
- **podporuje** hru – čiže **nechá vyniknúť veľkolepým momentom** počas hry ako aj najlepším hráčom, aby ukázali to, čo vedia najlepšie: **zabaviť** obecenstvo.

Na záver môžeme povedať, že dobrý rozhodca bude používať pravidlá na to, aby sa hra stala plnohodnotným zážitkom pre **všetkých** zainteresovaných.

Tí, ktorí ste sa dostali až na toto miesto, pozerajte sa na nasledujúce pravidlá ako na súčasný stav vývoja tejto skvelej hry, ale nezabudnite, že tieto úvodné riadky môžu byť rovnako dôležité pre vaše správne postavenie v športe.

**Zapoj sa aj
Ty!
Nechaj loptu lietat!**

ČASŤ 2
ODDIEL 1:
HRA

KAPITOLA 1

IHRISKO A JEHO VYBAVENIE

Pozri pravidlá

1 HRACIA PLOCHA

Hracia plocha sa skladá z ihriska a voľnej zóny. Musí byť pravouhlá a symetrická.

1.1, D1

1.1 ROZMERY

- 1.1.1 Ihrisko tvorí obdĺžnik s rozmermi 16 x 8 m, okolo ktorého je voľná zóna najmenej 3 m široká na všetkých stranách.

Voľný hrací priestor je priestor nad hracou plochou, ktorý je bez akejkoľvek prekážky. Voľný hrací priestor musí merať najmenej 7 metrov m od povrchu hracej plochy.

- 1.1.2 **Pre oficiálne FIVB, svetové a oficiálne súťaže je voľná zóna najmenej 5 m a najviac 6 m od zadných a bočných čiar. Voľný hrací priestor je vysoký najmenej 12,5m od povrchu hracej plochy.**

1.2 HRACÍ POVRCH

- 1.2.1 Hrací povrch pozostáva zo zarovnaného piesku, čo najrovnejšie a čo najrovnomernejšie, bez kameňov, mušlí, a čohokoľvek iného, čo môže predstavovať nebezpečenstvo porezania alebo zranenia hráčov.

- 1.2.2 **Pre oficiálne FIVB súťaže musí byť piesok hlboký minimálne 40 cm a pozostávať z jemných zŕn.**

- 1.2.3 Hrací povrch nesmie predstavovať nebezpečenstvo zranenia pre hráčov.

- 1.2.4 **Pre oficiálne FIVB súťaže by mal byť piesok preosiaty na prijateľnú veľkosť zŕn, bez kamienkov a nebezpečných častíc. Nemal by byť príliš jemný, aby sa prášil a lepil na pokožku.**

- 1.2.5 **Pre oficiálne FIVB súťaže sa v prípade dažďa odporúča plachta na zakrytie centrálneho ihriska.**

1.3 ČIARY NA IHRISKU D2

1.3.1 Všetky čiary sú 5 cm široké. Čiary musia byť výrazné a v kontraste k farbe piesku.

1.3.2 Čiary vymedzujúce ihrisko

Dve postranné a dve zadné čiary vymedzujú ihrisko. Neexistuje stredová čiara. Všetky čiary sú umiestnené vo vnútri ihriska a sú jeho súčasťou.

Čiary ihriska sú pásy vyrobené z odolného materiálu a akékoľvek nechránené lanká sú vyrobené z mäkkého a pružného materiálu.

1.4 ZÓNY A PLOCHY

Ihrisko ohraničuje iba zóna podania a voľná zóna.

1.4.1 Zóna podania je 8 m široká zóna za zadnou čiarou, ktorá sa rozprestiera po koniec voľnej zóny.

1.5 POČASIE

Počasie nesmie predstavovať žiadne nebezpečenstvo zranenia pre hráčov.

1.6 OSVETLENIE

Vo svetových stretnutiach riadených FIVB hranými v noci musí byť osvetlenie hracej plochy 1000 až 1500 luxov merané 1 m nad jej povrchom.

2 SIETĽ A STĽPY D3

2.1 VÝŠKA SIETE

2.1.1 Sieť je umiestnená zvislo nad stredom ihriska, ktorej výška je pre mužov 2,43 m a pre ženy 2,24 m.

Poznámka: Výška siete sa môže líšiť pre špecifické vekové kategórie nasledovne:

Vekové skupiny	Ženy	Muži
16 rokov a mladší	2.24 m	2.24 m
14 rokov a mladší	2.12 m	2.12 m
12 rokov a mladší	2.00 m	2.00 m

2.1.2 Výška siete sa meria v strede ihriska meracou tyčkou. Oba konce siete musia byť rovnako vysoké a nesmú prekročiť oficiálnu výšku siete o viac ako 2cm.

2.2 SIETĚ

Sieť je dlhá 8,5 m a 1m (+/-/3cm) široká, keď je pevne napnutá, umiestnená zvisle nad stredovou osou ihriska.

Má štvorcové oká o veľkosti 10 cm. Po celej dĺžke horného a spodného okraja siete je z obidvoch strán pozdĺžne našitá plátenná páska široká 7-10 cm, pokiaľ možno tmavo modrej alebo svetlej farby. Obidva konce vrchnej pásky majú otvory, ktorými prechádza povraz upevňujúci pásku na stĺp tak, aby sieť bola napnutá.

Vo vnútri vrchnej pásky je pružné lanko a v spodnej páske povraz, ktoré upevňujú sieť k stĺpom a udržiava ju napnutú. Je dovolené mať na vodorovných páskach umiestnenú reklamu.

Vo svetových stretnutiach riadených FIVB sa môže použiť sieť dlhá 8m a menšími okami a reklamou, zobrazenými medzi okrajmi siete a anténkami pokiaľ sa zachová viditeľnosť športovcov a rozhodcov. Reklamné informácie môžu byť vyobrazené na páskach podľa predpisov FIVB.

D3

2.3 POSTRANNÉ PÁSKY

Dve farebné pásky, 5 cm široké (rovnakej šírky ako čiary ihriska) a 1 m dlhé, sú pripevnené k sieti zvisle a umiestnené priamo nad obidvoma postrannými čiarami. Postranné pásky sú súčasťou siete.

Je dovolené umiestniť reklamu na postranné pásky.

14.1.1, D3

2.4 ANTÉNKY

Anténka je ohybná, 180 cm dlhá tyčka s priemerom 10 mm. Vyrobená je zo sklolaminátu, alebo podobného materiálu.

Anténky sú upevnené na opačných stranách siete na vonkajšom okraji postrannej pásky.

Anténky prevyšujú sieť o 80 cm a sú označené 10 cm širokými, farebne odlišnými pruhmi, najlepšie červenými a bielymi.

Anténky sú súčasťou siete a zo strán ohraničujú priestor preletu lopty.

2.5 STÍPY

- 2.5.1 Stípy, na ktorých je upevnená sieť, musia byť pripevnené v rovnakej vzdialenosti 0,7 – 1 m od oboch bočných čiar. Sú vysoké 2,55 m a uprednostňujú sa nastaviteľné stípy.

Vo svetových stretnutiach riadených FIVB sú stípy, na ktorých je upevnená sieť, umiestnené vo vzdialenosti 1 m z vonkajšej strany bočných čiar.

- 2.5.2 Stípy, na ktorých je upevnená sieť, musia byť oblé a hladké, upevnené k zemi bez laniek. Nesmú obsahovať žiadne nebezpečné a prekážajúce súčasti. Stípy musia byť obalené mäkkým materiálom.

2.6 DOPLŇUJÚCE VYBAVENIE

Doplňujúce vybavenie sa riadi zvláštnymi predpismi FIVB.

3 LOPTY

3.1 CHARAKTERISTIKA

Lopta musí byť guľatá, vyrobená z pružného materiálu (koža, prírodná koža, apod.), ktorý neabsorbuje vlhkosť, napr. vhodnejšia pre vonkajšie podmienky keďže stretnutia môžu byť hrané za dažďa. Lopta má dušu vo vnútri vyrobenú z gumy alebo podobného materiálu. Schválenie materiálu zo syntetickej kože sa riadi zvláštnymi predpismi FIVB.

Farba: svetlá farba alebo kombinácia farieb

Obvod: 66 do 68 cm.

Hmotnosť: 260 to 280 g.

Vnútorý tlak: 0.175 do 0.225 kg/cm² (171 do 221 mbar alebo hPa).

3.2 JEDNOTNOSŤ LÔPT

Lopty používané v priebehu jedného stretnutia, musia mať rovnaké vlastnosti čo sa týka obvodu, hmotnosti, tlaku, typu, farby atď.

Oficiálne medzinárodné súťaže sa musia hrať s loptami homologizovanými FIVB.

3.3 POUŽITIE TROCH LÔPT

Vo svetových stretnutiach riadených FIVB sa musia používať 3 lopty. V takomto prípade sú šiesti podávači umiestení v štyroch rohoch voľnej zóny a po jednom za rozhodcami.

D2, D3

3.2

3.1, 26.2.7

KAPITOLA 2

UČASTNÍCI STRETNUTIA

Pozri pravidlá

4 DRUŽSTVÁ

4.1 ZLOŽENIE DRUŽSTVA

- 4.1.1 Družstvo je zložené výlučne z dvoch hráčov.
- 4.1.2 Stretnutia sa môžu zúčastniť iba dvaja hráči uvedení v zápise.
- 4.1.3 Jeden z hráčov je kapitán družstva, ktorý je zaznamenaný v zápise o stretnutí.
- 4.1.4 **V FIVB súťažiach nie je povolené, aby bola hráčom počas stretnutia poskytnutá externá pomoc alebo coaching (vedenie družstva). Výnimky: Podľa osobitných predpisov pre mládežnícke súťaže a prvú a druhú fázu Kontinentálneho pohára.**

4.2 UMIESTNENIE DRUŽSTVA

Hráčske zóny (vrátane dvoch stoličiek pre každé družstvo) musia byť umiestnené 5 m od bočnej čiary, ale nie bližšie ako 3 m od stolíka zapisovateľa.

4.3 VÝSTROJ

Vystroj hráča pozostáva zo šortiek alebo plaviek. Tričko alebo tričko bez rukávov je nepovinné, ak turnajové pravidlá neupravujú inak. Hráči môžu nosiť klobúčik/pokrývku hlavy.

- 4.3.1 **Vo svetových súťažiach riadených FIVB hráči družstva musia nosiť dres rovnakej farby a štýlu podľa turnajových pravidiel. Hráčske uniformy musia byť čisté.**
- 4.3.2 Hráči musia hrať bosí, ak im nepovolí rozhodca inak.
- 4.3.3 Hráčske tričká (alebo šortky, ak je hráčom dovolené hrať bez tričiek) musia byť očíslované 1 a 2.
 - 4.3.3.1 Čísla musia byť umiestnené na hrudi (alebo vpredu na šortkách).
 - 4.3.3.2 Čísla musia byť v kontrastných farbách k farbe dresu a najmenej 10 cm vysoké. Páska tvoriaca číslo musí byť najmenej 1,5 cm široká.

4.1.1

4.4 ZMENY VÝSTROJA

Ak majú obe družstvá pred začiatkom stretnutia tričká rovnakej farby, žrebovanie určí, ktoré družstvo si zmení farbu dresu.

Prvý rozhodca môže povoliť jednému alebo viacerým hráčom:

- 4.4.1 hrať v ponožkách a/alebo teniskách,
- 4.4.2 zmeniť mokré tričko medzi setmi, ak bude zabezpečené, že nové tričko taktiež spĺňa turnajové a FIVB predpisy.
- 4.4.3 Ak hráč žiada hrať v termo tričku a/alebo tréningových nohaviciach, rozhodca mu to môže povoliť.

4.3.3

4.5 ZAKÁZANÉ PREDMETY

- 4.5.1 Je zakázané mať oblečené akékoľvek predmety, ktoré môžu spôsobiť zranenie hráčovi ako náramky, sadru a pod.
- 4.5.2 Hráči môžu nosiť okuliare alebo kontaktné šošovky na svoju vlastnú zodpovednosť.
- 4.5.3 Kompresné návlky je povolené nosiť pre ochranu alebo pomoc.

V FIVB, svetových a oficiálnych súťažiach v kategórii dospelých, musí byť táto výstroj v rovnakej farbe, ako príslušné časti dresu.

5 VEDÚCI DRUŽSTVA

Kapitán družstva je zodpovedný za správanie a disciplínu svojho družstva.

5.1 KAPITÁN

5.1.1 PRED STRETNUTÍM kapitán družstva:

- a) Podpíše zápis o stretnutí.
- b) Zastupuje svoje družstvo pri žrebovaní.

8.2

5.1.2 Počas stretnutia môžu iba kapitán rozprávať s rozhodcom, pokiaľ je lopta mimo hry v týchto troch prípadoch:

5.1.2.1 žiadať o vysvetlenie použitia alebo interpretáciu pravidiel. V prípade, že vysvetlenie nie je pre kapitána uspokojujúce, kapitán musí okamžite oznámiť prvému rozhodcovi, že žiada o začatie Protokolu o proteste;

5.1.2.2 žiadať o povolenie:

- a) výmenu uniformy alebo vybavenia,
- b) overenie, či podáva správny hráč,
- c) skontrolovať sieť, loptu, povrch a pod.,
- d) vyrovnáť čiary na ihrisku;

5.1.2.3 žiadať oddychový čas.

15.2.1, 15.4.1

Poznámka: hráči musia mať povolenie od rozhodcu opustiť ihrisko.

5.1.3 NA KONCI STRETNUTIA:

5.1.3.1 Obaja hráči poďakujú rozhodcom a súperom. Kapitán podpíše zápis o stretnutí, aby potvrdil výsledok;

5.1.3.2 Ak hráč v stretnutí žiadal prvého rozhodcu o Protokol o Proteste, a tento nebol v tom čase úspešne vyriešený, kapitán má právo podať formálny písomný protest, ktorý sa zaznamená na konci zápasu do zápisu o stretnutí

5.1.2.1

KAPITOLA 3 HRACÍ SYSTÉM

Pozri pravidlá

6 BODOVACÍ SYSTÉM, VÍŤAZSTVO V SETE A V STRETNUTÍ

6.1 ZISK BODU

6.1.1 Bod

Družstvo získava bod:

6.1.1.1 úspešným umiestnením lopty do súperovho poľa;

D9 (14)

6.1.1.2 ak družstvo súpera urobí chybu;

6.1.1.3 ak je súperovo družstvo penalizované.

6.1.2 Chyba

Družstvo spôsobí chybu, ak zahrá proti pravidlám (alebo ak ich poruší iným spôsobom). Rozhodcovia posudzujú chyby a určujú postih v zmysle týchto pravidiel:

6.1.2.1 ak nastanú dve alebo viac chýb následne, ráta sa iba prvá chyba;

6.1.2.2 Ak sú dve alebo viac chýb spôsobených súčasne oboma súpermi, je spôsobená obojstranná chyba a rozohrávka sa opakuje.

D9 (23)

6.1.3 Rozohrávka a dokončená rozohrávka

Rozohrávka je sled herných akcií od okamihu úderu do lopty podávajúcim hráčom, do okamihu, kedy je lopta mimo hry. **Dokončená rozohrávka** je sled herných akcií, ktorý sa končí pridelením bodu. Sem patrí:

- uloženie penalizácie
- strata podania kvôli podaniu vykonanému po prekročení časového limitu.

8.1, 8.2,
12.2.2.1,
12.4.4,
22.3.2.2

6.1.3.1 Ak podávajúce družstvo vyhrá rozohrávku, získa bod a pokračuje v podaní.

6.1.3.2 Ak prijímajúce družstvo vyhrá rozohrávku, získa bod a bude podávať.

6.2 VÍŤAZSTVO V SETE

Víťazstvo v sete (okrem rozhodujúceho 3. setu) dosahuje družstvo, ktoré prvé dosiahne 21 bodov s rozdielom (vedením) minimálne o dva body. V prípade nerozhodného výsledku 20:20 hra pokračuje až kým nie je dosiahnutý rozdiel dvoch bodov (22:20; 23:21; ...).

D9 (9)

6.3 VÍŤAZSTVO V STRETNUTÍ

- 6.3.1 Stretnutie vyhráva družstvo, ktoré vyhrá 2 (dva) sety.
- 6.3.2 V prípade nerozhodného výsledku 1:1 na sety sa rozhodujúci (tretí) set hrá do 15 bodov s minimálnym rozdielom 2 bodov.

D9 (9)

6.4 NEPRÍTOMNOSŤ DRUŽSTVA A NEKOMPLETNÉ DRUŽSTV

- 6.4.1 Ak po vyzvaní družstvo odmietne hrať, považuje sa za neprítomné a stretnutie prehráva v pomere 0 : 2 a 0 : 21 v každom sete
- 6.4.2 Ak sa družstvo nedostaví na ihrisko včas, vyhlási sa za neprítomné.
- 6.4.3 Ak je družstvo v sete alebo v stretnutí vyhlásené za NEKOMPLETNÉ, prehráva set alebo stretnutie. Súperovi sa pridelia body alebo body a sety, ktoré mu chýbajú do výhry setu alebo stretnutia. Nekompletné družstvo si zachová získané body a sety.

6.4.1

6.2, 6.3, 7.3.1

Vo svetových stretnutiach riadených FIVB, kde sa hrá skupinová fáza, sa pravidlo 7.4 môže zmeniť podľa špecifických pravidiel súťaže vydaných FIVB v danom čase, aby bolo možné vytvoriť možnosť obmeny pri posudzovaní neprítomného alebo nekompletného družstva.

7 PRÍPRAVA STRETNUTIA

7.1 ŽREBOVANIE

Pred stretnutím prvý rozhodca uskutoční žrebovanie, aby sa podľa výsledku žrebu rozhodlo o prvom podaní a stranách ihriska v prvom sete

- 7.1.1 Žrebovanie sa uskutoční za prítomnosti oboch kapitánov družstiev.

- 7.1.2 Víťaz žrebovania si vyberie:

BUĎ

- 7.1.2.1 právo podávať alebo prijímať podanie,

ALEBO

- 7.1.2.2 stranu ihriska.

Prehrávajúci kapitán vyberá zo zostávajúcej alternatívy.

- 7.1.2.3 V druhom sete prehrávajúci žrebovania v prvom sete si bude vyberať medzi 7.1.2.1 or 7.1.2.2.

Pred rozhodujúcim setom sa uskutoční nové žrebovanie.

7.2 OFICIÁLNA ROZCVIČKA

Pred stretnutím sa môžu družstvá rozcvičovať pri sieti 3 minúty, ak mali možnosť predchádzajúcej prípravy na tom istom ihrisku a 5 minút, ak túto možnosť nemali.

7.3 ZÁKLADNÁ ZOSTAVA DRUŽSTVA

7.3.1 Obaja hráči z každého družstva musia byť vždy v hre.

4.1.1

7.4 POSTAVENIE

V momente úderu podávajúceho hráča do lopty musia hráči oboch družstiev (s výnimkou podávajúceho) stáť na svojej polovici ihriska

7.4.1 Hráči sa môžu voľne postaviť. Neexistuje žiadne určené postavenie na ihrisku.

7.5 CHYBY V POSTAVENÍ

7.5.1 Neexistuje chyba v postavení.

7.6 PORADIE PODANIA

7.6.1 Poradie podania sa musí v dodržať v každom sete (ako je určené kapitánom družstva ihneď po uskutočnení žrebovania).

7.6.2 Ak rozohrávku vyhrá prijímajúce družstvo, získava právo podávať a hráči menia svoje postavenie.

7.7 CHYBA PRI PORADÍ PODANIA

7.7.1 Chyba pri poradí podania je spôsobená, keď podanie nie je vykonané podľa poradia podania. Družstvo sa trestá pridelením bodu a podania súperovi.

D9 (13)

7.7.2 Zapisovateľ musí správne indikovať poradie podania a opraviť akéhokoľvek nesprávneho hráča na podaní pred zapísknutím na podanie.

KAPITOLA 4 HERNÉ ČINNOSTI

8 HRA		Pozri pravidlá
8.1	LOPTA V HRE Lopta je v hre od okamihu úderu do lopty pri podaní, ktoré povolil prvý rozhodca.	12, 12.3
8.2	LOPTA MIMO HRY Lopta je mimo hry v okamihu, keď nastala chyba odpískaná rozhodcom. V prípade, že k chybe nedošlo, je lopta mimo hry v okamihu zapískania.	
8.3	LOPTA V IHRISKU Lopta je v ihrisku, ak v ktoromkoľvek momente jej dotyku s hracím povrchom sa aspoň časť lopty dotýka ihriska, vrátane čiar vymedzujúcich ihrisko.	D9 (14), D10 (1)
8.4	LOPTA MIMO IHRISKA Lopta je mimo ihriska:	
8.4.1	ak sa dotkne povrchu hracej plochy úplne za čiarami vymedzujúcimi ihrisko (bez toho, aby sa ich dotkla);	1.3.2, D9 (15), D10 (2)
8.4.2	ak sa dotkne predmetu mimo ihriska alebo osoby mimo hry;	D9 (15), D10 (4)
8.4.3	ak sa dotkne anténok, povrazov, stĺpov alebo siete z vonkajšej strany postranných pások;	2.3, D3, D4a, D9 (15), D10 (4)
8.4.4	ak celým objemom preletí zvislú rovinu siete úplne alebo čiastočne vonkajším priestorom pri podaní alebo pri treťom odbití. (výnimka: Pravidlo 10.1.2).	2.3, 10.1.2, D4a, D9 (15), D10 (4)
8.4.5	ak celým objemom preletí spodným priestorom pod sieťou.	D4a, D9 (22)

9 HRANIE S LOPTOU

Každé družstvo musí hrať vo vnútri svojho hracieho poľa a priestoru (s výnimkou pravidla 10.1.2).

10.1.2

Lopta však môže byť odohraná aj z priestoru mimo voľnej zóny.

9.1 ODBITIA DRUŽSTVA

Odbitie je akýkoľvek dotyk hráča v hre s loptou.

Každé družstvo má právo na najviac 3 odbitia , aby vrátilo loptu. Ak použije viac odbití, dopúšťa sa chyby: „4 ODBITIA“.

Tieto odbitia družstva zahŕňajú nielen úmyselné, ale aj neúmyselné dotyky s loptou.

9.1.1 NÁSLEDNÉ DOTYKY

Hráč nesmie udrieť do lopty dvakrát za sebou (okrem pravidiel: 9.2.2.2, 9.2.2.3, 14.2 a 14.4.2).

9.2.2.1, 14.2,
14.4.2, D9 (17)

9.1.2 SÚČASNÉ DOTYKY

Obaja hráči sa môžu súčasne dotknúť lopty v jednom momente.

9.1.2.1 Ak sa dvaja spoluhráči súčasne dotknú lopty, počítajú sa dva údery (okrem blokovania).

14.2

Ak dvaja (traja) spoluhráči chcú zasiahnuť loptu, ale iba jeden z nich sa jej skutočne dotkne, počíta sa iba jeden úder.

Ak sa hráči zrazia, nie je to nijaká chyba.

9.1.2.2 Ak sa dvaja súperi súčasne dotknú lopty nad sieťou a lopta zostáva v hre, družstvo prijímajúce loptu má právo na ďalšie tri odbitia. Ak však lopta dopadne mimo ihriska, je to chyba družstva na opačnej strane ihriska.

9.1.2.3 Ak súper pri súčasnom dotyku loptu nad sieťou pridržia, hra pokračuje.

9.1.2.2

9.1.2.4 Ak lopta zasiahne anténku po súčasnom dotyku súperov nad sieťou, rozohrávka sa opakuje.

9.1.3 ÚDER S POMOCO

Hráč v snahe o odbitie lopty na hracej ploche nesmie využiť pomoc spoluhráča, alebo použiť akýkoľvek predmet či zariadenie.

Hráča, ktorý by sa mohol dopustiť chyby (dotknúť sa siete, prekážať v hre súperovi a pod.), môže zastaviť spoluhráč (zadržať ho).

9.2 CHARAKTERISTIKA DOTYKU	
9.2.1	Dotknúť sa lopty je možné ktoroukoľvek časťou tela.
9.2.2	Lopta nesmie byť chytená ani hodená. Môže sa odraziť ktorýmkoľvek smerom.
	Výnimky:
	Súčasný dotyk:
9.2.2.1	Lopta sa môže dotknúť rozličných častí tela s podmienkou, že to bude súčasne.
9.2.2.2	Následné dotyky: Pri prvom odbití družstva, okrem hrania obojručne prstami nahor, sa lopta môže dotknúť rôznych častí tela po sebe s podmienkou, že dotyky sú súčasťou jednej akcie. V priebehu prvého odbitia družstva, pokiaľ je realizované obojručne prstami nahor, nemôže prísť k následným dotykom lopty s prstami/dlaňami, aj keď by boli dotyky súčasťou jednej akcie.
9.2.2.3	Pri blokovaní sa môžu vyskytnúť po sebe idúce dotyky u jedného alebo viacerých hráčov s podmienkou, že sú súčasťou jednej akcie;
9.2.2.4	Predĺžené dotyky: Pri obrannej akcii po "hard driven ball" (tvrdom útočnom údere) lopta môže byť na okamih pridržiavaná prstami nad hlavou.
9.3 CHYBY V HRANÍ S LOPTOU	
9.3.1	ŠTYRI ODBITIA: družstvo postupne odbije loptu štyrikrát predtým, ako ju vráti do súperovho poľa.
9.3.2	ÚDER S POMOCOU: hráč na hracej ploche využije pomoc spoluhráča, alebo nejaký predmet (zariadenie) v snahe odbiť loptu.
9.3.3	DRŽANÁ LOPTA: lopta je chytená a/alebo hodená, pri odbití sa neodrazí. (Výnimky 9.2.2.1, 9.2.2.2).
9.3.4	DVOJDOTYK: hráč udrie do lopty dvakrát po sebe, alebo sa lopta dotkne postupne rozličných častí jeho tela.
10 LOPTA PRI SIETI	
10.1 PRELET LOPTY PONAD SIET'	
10.1.1	Lopta odbitá do súperovho poľa musí preletieť zvislú rovinu siete priestorom preletu. Priestor preletu je časť zvislej roviny nad sieťou, ohraničenej:
10.1.1.1	dolu horným okrajom siete;
10.1.1.2	po stranách anténkami a ich myslenným predĺžením;
10.1.1.3	hore stropom alebo inou konštrukciou (v prípade, že existuje).

10.1.2 Ak lopta celým objemom úplne alebo čiastočne preletí zvislú rovinu siete vonkajším priestorom úplne alebo čiastočne do súperovej voľnej zóny, môže sa zahrať späť v rámci odbití družstva za podmienok, že: **9.1, D4b**

10.1.2.1 nazad zahraná lopta preletí zvislú rovinu siete opäť úplne alebo čiastočne vonkajším priestorom na tej istej strane ihriska. **D4b**

Súper nesmie brániť tejto akcii.

10.1.3 Lopta je mimo ihriska, keď úplne preletí spodným priestorom preletu.

10.1.4 Hráč môže preniknúť do súperovho poľa v snahe zahrať loptu pred tým, ako tá úplne preletí spodný priestor preletu alebo preletí vonkajším priestorom preletu. **10.1.3**

10.2 LOPTA, KTORÁ SA DOTKNE SIETE

Lopta pri prelete ponad sieť sa jej môže dotknúť. **10.1.1**

10.3 LOPTA V SIETI

10.3.1 Lopta zahraná do siete zostáva v hre v rámci troch úderov družstva. **9.1**

10.3.2 Ak lopta roztrhne oká siete, roztrhne alebo strhne sieť, rozohrávka je zrušená a opakuje sa.

11 HRÁČ PRI SIETI

11.1 PRESAH PONAD SIET'

11.1.1 Pri bloku je dovolené hráčovi dotknúť sa lopty v priestore súpera nad sieťou s podmienkou, že hráč nebude prekážať súperovi pred alebo počas jeho útočného úderu. **14.1, 14.3**

11.1.2 Po útočnom údere je dovolené presiahnuť rukou ponad sieť s podmienkou, že dotyk s loptou sa uskutočnil vo vlastnom hracom priestore.

11.2 PRENIKANIE DO SÚPEROVHO PRIESTORU, POĽA A/ALEBO VOĽNEJ ZÓNY

11.2.1 Do súperovho priestoru pod sieťou je dovolené preniknúť s podmienkou, že hráč nebude prekážať súperovi v hre.

11.3 DOTYK SIETE

11.3.1 Dotyk siete medzi anténkami hráčom počas akcie hrania s loptou je chybou.

Akcia hrania s loptou zahŕňa (okrem iného) odraz, odbitie (alebo pokus oň) a bezpečný dopad hráča do momentu, kedy je schopný začať novú akciu.

- 11.3.2 Hráč sa môže dotknúť stĺpov, povrazov alebo iného predmetu z vonkajšej strany anténky, vrátane samotnej siete, s podmienkou, že tento dotyk neovplyvní hru.
- 11.3.3 Ak je lopta odbíť do siete a dotkne sa súpera, nie je to chyba.

11.4 CHYBY HRÁČA PRI SIETI

- 11.4.1 Hráč sa dotkne lopty alebo súpera v súperovom priestore pred alebo počas súperovho útočného úderu.
- 11.4.2 Hráč preniknutím do súperovho priestoru pod sieťou prekáža súperovi v hre.
- 11.4.3 Hráč ovplyvní hru súpera, ak (okrem iného):
- sa dotkne siete medzi anténkami alebo samotnej anténky počas akcie hrania s loptou,
 - použije sieť medzi anténkami ako oporu alebo pomoc pri udržaní rovnováhy,
 - si vytvorí dotykom siete nespravodlivú výhodu oproti súperovi,
 - svojou akciou bráni súperovi v snahe regulárne zahrať loptu,
 - sa chytí/zavesí do siete.

Ktorýkoľvek hráč, ktorý je v blízkosti odohrávanej lopty a ktorý sa pokúša ju odbíť, sa považuje za účastníka akcie hrania s loptou, a to aj v prípade, že sa jej nedotkol.

Dotyk siete z vonkajšej strany anténky sa nepovažuje za chybu (okrem pravidla 9.1.3).

D9 (20)

12 PODANIE

Podanie je uvedenie lopty do hry správnym hráčom, ktorý sa nachádza v zóne podania.

12.1 PRVÉ PODANIE V SETE

- 12.1.1 Prvé podanie v prvom sete uskutočňuje družstvo určené žrebovaním. [6.3.2](#), [7.1](#)

12.2 PORADIE PRI PODANÍ

- 12.2.1 Hráči musia dodržiavať poradie podania zaznamenané v zápise o stretnutí.
- 12.2.2 Po prvom podaní v sete sa podávajúci hráč určuje nasledovne:
- 12.2.2.1 ak rozohrávku vyhrá podávajúce družstvo, podávajúci hráč podáva znova.
- 12.2.2.2 ak rozohrávku vyhrá prijímajúce družstvo, získava právo podávať a hráč, ktorý nepodával naposledy, bude podávať.

12.3 POVOLENIE PODÁVAŤ

Prvý rozhodca povolí podanie až po overení, či sú obe družstvá pripravené hrať a či hráč, ktorý má podávať, má loptu.

D9 (1)

12.4 VÝKON PODANIA

12.4.1 Do lopty sa musí udrieť jednou rukou, alebo ktoroukoľvek časťou paže po tom, čo bola nadhodená do vzduchu alebo pustená z ruky (rúk).

D9 (10)

12.4.2 Povolené je iba jedno nadhodenie alebo pustenie lopty. Driblovanie alebo pohyby lopty v rukách sú povolené.

12.4.3 Podávajúci hráč sa môže ľubovoľne pohybovať v zóne podania. V momente úderu do lopty pri podaní alebo odrazu pri podaní vo výskoku sa podávajúci hráč nesmie dotýkať ihriska (vrátane zadnej čiary) ani plochy mimo zóny podania. Hráčova noha nesmie byť pod zadnou čiarou.

1.4.2, D9 (22), D10 (4)

Po údere smie došliapnúť alebo doskočiť mimo zóny podania alebo do ihriska. Ak sa pohne čiara z dôvodu vytlačenia piesku podávajúcim hráčom, nie je to považované za chybu.

12.4.4 Podávajúci hráč musí udrieť do lopty počas 5 sekúnd po zapísknutí prvého rozhodcu.

D9 (11)

12.4.5 Podanie vykonané pred zapísknutím rozhodcu sa ruší a opakuje sa.

D9 (23)

12.4.6 Ak sa lopta po nadhodení alebo pustení z ruky podávajúceho hráča dotkne ihriska bez toho, aby sa jej podávajúci hráč dotkol alebo chytil, považuje sa to za podanie.

12.4.7 Žiadny ďalší pokus o podanie nie je povolený.

12.5 CLONA

D9 (12)

12.5.1 Hráč podávajúceho družstva nesmie individuálnou clonou súperovi zakrývať podávajúceho hráča a dráhu letu lopty.

D5

12.5.2 Hráč podávajúceho družstva vytvára clonu, ak počas výkonu podania máva pažami, skáče alebo sa pohybuje do strán, pričom zakrýva podávajúceho hráča a dráhu letu lopty.

12.6 CHYBY PRI PODANÍ

12.6.1 Chyby pri podaní

Nasledujúce chyby vedú k zmene podania. Podávajúci hráč:

12.6.1.1 porušil poradie podania,

12.2, D9 (13)

12.6.1.2	nesprávne podával.	12.4
12.6.2	Chyby podania po údere do lopty	
	Po správne vykonanom údere do lopty môže byť podanie chybné, ak lopta:	
12.6.2.1	sa dotkne hráča podávajúceho družstva, alebo nepreletí zvislú rovinu siete úplne priestorom preletu;	D9 (19)
12.6.2.2	dopadne mimo ihriska;	8.4, D9 (15)
12.6.2.3	preletí ponad clonu.	D5

13 ÚTOČNÝ ÚDER

13.1 CHARAKTERISTIKA ÚTOČNÉHO ÚDERU

13.1.1	Všetky činnosti, pri ktorých lopta smeruje do súperovho poľa, okrem podania a bloku, sa považujú za útočné údery.	
13.1.2	Útočný úder je dokončený vtedy, keď celá lopta preletí cez rovinu siete, alebo sa dotkne súpera.	
13.1.3	Ktorýkoľvek hráč môže uskutočniť útočný úder z akejkoľvek výšky s podmienkou, že dotyk s loptou sa uskutoční v jeho vlastnom hracom priestore (výnimka pravidlo 13.2.4, 13.2.5 nižšie).	13.2.4, 13.2.5

13.2 CHYBY PRI ÚTOČNOM ÚDERE

13.2.1	Hráč udrie do lopty, ktorá je v priestore súperovho družstva.	13.1.2, D9 (20)
13.2.2	Hráč usmerní loptu mimo ihriska.	8.4, D9 (15)
13.2.3	Hráč uskutoční útočný úder končekmi prstov s otvorenou dlaňou alebo usmerní loptu prstami, ktoré nie sú pevné a spolu.	D9 (21)
13.2.4	Hráč nesmie uskutočniť útočný úder proti súperovmu podaniu, ak je lopta úplne nad horným okrajom siete.	D9 (21)
13.2.5	Hráč zahrá útočný úder obojručne zhora a trajektória nie je kolmá na úroveň ramien, pokiaľ nenahráva spoluhráčovi. Výnimka je, keď sa hráč snaží nahráť loptu svojmu spoluhráčovi.	D9 (21)

14 BLOK

14.1 BLOKOVANIE

14.1.1	Blokovanie je činnosť hráčov v tesnej blízkosti siete a nad úrovňou siete s cieľom narušiť dráhu letu lopty, ktorá smeruje zo súperovho poľa, bez ohľadu na to, v akej výške sa dotknú lopty. V momente dotyku s loptou musí byť aspoň časť tela nad horným okrajom siete.	
--------	--	--

14.1.2 Pokus o blok

Pokus o blok je činnosť blokovania bez toho, aby sa blokujúci hráči dotkli lopty.

14.1.3 Uskutočnený blok

Blok je uskutočnený vtedy, keď sa blokujúci hráč dotkne lopty.

D6

14.1.4 Kolektívny blok

Kolektívny blok vykonávajú dvaja hráči vtedy, ak sú zoskupení tesne vedľa seba a uskutočnený je vtedy, keď sa lopta dotkne jedného z nich.

14.2 DOTYKY LOPTY PRI BLOKU

Následné (rýchle a plynulé) dotyky jedným alebo viacerými blokujúcimi hráčmi sú povolené s podmienkou, že sa uskutočnia počas jednej akcie. Tieto dotyky sa počítajú ako jedno odbitie družstva. K týmto dotykom môže dôjsť ktoroukoľvek časťou tela.

9.1.1, 9.2.3

14.3 BLOK V PRIESTORE SÚPERA

Pri blokovaní hráč môže presiahnuť rukami alebo pažami ponad sieť s podmienkou, že nebude prekážať súperovi v hre. Nie je preto dovolené dotknúť sa lopty v priestore súpera nad sieťou, pokiaľ súper neuskutoční útočný úder.

13.1.1

14.4 BLOK A DOTYKY DRUŽSTVA

14.4.1 Dotyk lopty pri bloku sa počíta ako odbitie družstva. Blokujúce družstvo má po bloku právo už len na dve ďalšie odbitia.

14.4.2 Prvé odbitie lopty po bloku môže vykonať ktorýkoľvek hráč, teda i hráč, ktorý sa dotkol lopty pri bloku.

14.5 BLOKOVANIE PODANIA

D9 (12)

Blokovanie súperovho podania je zakázané.

14.6 CHYBY PRI BLOKU

14.6.1 Blokujúci hráč sa dotkne lopty v súperovom priestore pred, alebo súčasne so súperovým útočným úderom.

14.3, D9 (20)

14.6.2 Blokovanie lopty v súperovom priestore z vonkajšej strany anténky.

14.6.3 Blokovanie súperovho podania.

D9 (12)

14.6.4 Lopta po bloku dopadne mimo ihriska.

D9 (24)

KAPITOLA 5

PRERUŠENIA, PRESTÁVKY A ZDRŽIAVANIE

Pozri Pravidlá

15 RIADNE PRERUŠENIA HRY

Prerušenie je čas medzi dokončenou rozohrávkou a pokynom prvého rozhodcu na ďalšie podanie jeho zapísknutím.

Jediným **riadnym prerušením** sú ODDYCHOVÉ ČASY.

D9 (4)

15.1 POČET RIADNYCH PRERUŠENÍ HRY

Každé družstvo môže požiadať v každom sete najviac o jeden oddychový čas.

15.2 PORADIE RIADNYCH PRERUŠENÍ

15.2.1 Žiadosť o oddychový čas oboch družstiev môžu nasledovať za sebou v rámci toho istého prerušenia.

15.2.2 Nie sú povolené žiadne striedania.

15.3 ŽIADOSŤ O RIADNE PRERUŠENIA HRY

O riadne prerušenie hry môže žiadať výlučne iba kapitán.

15.4 ODDYCHOVÉ ČASY A TECHNICKÉ ODDYCHOVÉ ČASY

15.4.1 Na žiadosť sa musí použiť príslušné dohovorené znamenie rúk, a to vtedy, keď je lopta mimo hry a pred zapísknutím na podanie. Všetky žiadané oddychové časy trvajú 30 sekúnd.

15.4.2 Vo svetových stretnutiach riadených FIVB v prvom a druhom sete je automaticky udelený jeden technický oddychový čas, ak súčet bodov dosiahnutých oboma družstvami je 21.

15.4.3 V rozhodujúcom (3.) sete sa neudeľujú „Technické oddychové časy“; každé družstvo má nárok iba na jeden oddychový čas v trvaní 30 sekúnd.

15.4.4 Počas všetkých pravidelných prerušení (vrátane technických oddychových časov) a prestávok medzi setmi musia hráči odísť z ihriska do svojho vyhradeného priestoru.

D9 (4)

15.5 NEOPRÁVNENÉ ŽIADOSTI

Okrem iného nie je dovolené žiadať o oddychový čas:

- 15.5.1 počas rozohrávky, v okamihu podania, alebo po zapísknutí na podanie, 6.1.3
- 15.5.2 neoprávneným členom družstva,
- 15.5.3 po vyčerpaní počtu povolených oddychových časov a striedaní. 15.1
15.5, 16.1
- 15.5.4 Akákoľvek ďalšia neoprávnená žiadosť toho istého družstva v stretnutí znamená zdržovanie. D9 (25)

16 ZDRŽIAVANIE HRY

16.1 SPÔSOBY ZDRŽIAVANIA

Každá činnosť družstva, ktorá má za následok zdržanie hry, sa považuje za zdržovanie. Okrem iného je to:

- 16.1.1 zdržovanie pri oddychových časoch po pokyne znovu začať hru;
- 16.1.2 opakovanie neoprávnenej žiadosti; 15.5
- 16.1.3 zdržovanie hry (medzi ukončením rozohrávky a zapísknutím na podanie by nemalo trvať dlhšie ako 12 sekúnd za normálnych hracích podmienok;
- 16.1.4 zdržovanie hry členom družstva.

16.2 TRESTY ZA ZDRŽIAVANIE

- 16.2.1 „NAPOMENUTIE ZA ZDRŽIAVANIE“ a „PENALIZÁCIA ZA ZDRŽIAVANIE“ sú trestami družstva.
- 16.2.1.1 Tresty za zdržovanie zostávajú v platnosti počas celého stretnutia.
- 16.2.1.2 Všetky tresty za zdržovanie sa zaznamenávajú do zápisu o stretnutí.
- 16.2.2 Prvé zdržovanie členom družstva sa trestá „NAPOMENUTÍM ZA ZDRŽIAVANIE“. D9 (25), D7b
- 16.2.3 Druhé a každé nasledujúce zdržovanie ktorýmkoľvek členom toho istého družstva v tom istom stretnutí znamená chybu a trestá sa „PENALIZÁCIU ZA ZDRŽIAVANIE“: **súper získava bod a bude podávať.** D9 (25), D7b
- 16.2.4 Tresty za zdržovanie uložené pred setom alebo medzi setmi sa uplatňujú v nasledujúcom sete.

17 VÝNIMOČNÉ PRERUŠENIA HRY

17.1 ZRANENIE / OCHORENIE

- 17.1.1 Ak sa v priebehu hry stane vážna nehoda, rozhodca musí hru okamžite prerušiť a povoliť vstup zdravotníka na hraciu plochu.

Rozohrávka sa potom opakuje.

- 17.1.2 Zranenému/chorému hráčovi sa poskytne najviac 5 minút na ošetrovanie za stretnutie. Rozhodca musí povoliť vstup riadne akreditovaného zdravotníka na ihrisko, aby mohol zraneného hráča ošetriť. Iba rozhodca môže povoliť hráčovi opustiť hraciu plochu bez udelenia trestu. Ak ošetrovanie hráča skončilo alebo ak hráčovi nemôže byť poskytnuté žiadne ošetrovanie, hra musí pokračovať. Počas tejto doby iba hráč môže posúdiť, či môže ďalej hrať.

Ak hráč nemôže ďalej pokračovať v stretnutí alebo sa vrátiť na hraciu plochu po uplynutí času na ošetrovanie, jeho družstvo je vyhlásené za nekompletné.

V krajných prípadoch turnajový lekár alebo technický delegát môže zamietnuť zranenému hráčovi pokračovať v hre.

Poznámka: Čas na ošetrovanie začína plynúť momentom vstupu akreditovaného zdravotníka(ov) na hraciu plochu v snahe ošetriť zraneného hráča. Na podujatiach, kde nie je certifikovaný zdravotník, čas na ošetrovanie začína plynúť v momente, keď rozhodca dal povolenie na začatie "Medical Time" (Času na ošetrovanie).

6.4.3, 7.3.1

17.2 VONKAJŠÍ ZÁSAH

Ak sa počas hry vyskytne vonkajší zásah, hra sa musí zastaviť a rozohrávka sa opakuje.

17.3 MIMORIADNE PRERUŠENIA

- 17.3.1 Ak nepredvídané okolnosti prerušia stretnutie, prvý rozhodca, organizátor a člen riadiacej komisie (ak je prítomný) rozhodnú o opatreniach na obnovenie normálnych podmienok.
- 17.3.2 Ak sa vyskytne jedno alebo viac mimoriadnych prerušení, ktoré dovedna netrvajú dlhšie ako 4 hodiny, stretnutie sa dohráva s rovnakým počtom bodov bez ohľadu na to, či sa pokračuje na tom istom ihrisku alebo inom ihrisku.
- 17.3.3 Ak sa vyskytne jedno alebo viacero prerušení, ktoré dovedna trvajú viac ako 4 hodiny, stretnutie sa celé opakuje.

18 PRESTÁVKY A VÝMENA POLÍ

18.1 PRESTÁVKY

18.1.1 Prestávka je čas medzi setmi. Všetky prestávky trvajú 1 minútu.

Počas týchto prestávok sa uskutoční výmena polí (ak je to potrebné) a záznam poradia podania oboch družstiev do zápisu o stretnutí.

Počas prestávky pred rozhodujúcim tretím setom, rozhodcovia uskutočnia žrebovanie podľa Pravidiel 7.1.

D9 (3)

18.2 VÝMENA POLÍ/STRÁN

18.2.1 Družstvá si vymenia polia/strany, keď sa súčet bodov rovná násobku siedmych (Set 1 a 2) a násobku piatich (Set 3).

D9 (3)

18.2.2 Počas výmeny polí/strán si družstvá musia vymeniť polia ihneď bez zdržiavania.

Ak sa výmena polí/strán neuskutoční v správnom čase, musí sa uskutočniť ihneď, ako sa chyba zistí.

Body získané do doby výmeny zostávajú v platnosti.

KAPITOLA 6

SPRÁVANIE ÚČASTNÍKOV

Pozri pravidlá

19 POŽIADAVKY NA SPRÁVANIE

19.1 ŠPORTOVÉ SPRÁVANIE

19.1.1 Účastníci musia poznať „Oficiálne pravidlá plážového volejbalu“ a riadiť sa nimi.

19.1.2 Účastníci musia prijímať rozhodnutia rozhodcov v športovom duchu, bez diskusie.

V prípade pochybností sa môže iba kapitán v hre dožadovať vysvetlenia.

19.1.3 Účastníci sa musia vyhýbať postojom a činom zameraným na ovplyvňovanie rozhodnutí rozhodcov alebo na zakrývanie chýb vlastného družstva.

5.1.2.1

19.2 FAIR PLAY

19.2.1 Účastníci sa musia správať s rešpektom a zdvorilo v duchu FAIR-PLAY nielen k rozhodcom, ale aj k ostatným funkcionárom, súperom, spoluhráčom a divákovi.

19.2.2 Členovia družstva sa počas stretnutia môžu medzi sebou zhovárať.

5.2.3.4

20 NEVHODNÉ SPRÁVANIE A JEHO SANKCIE

20.1 MALÉ PRIESTUPKY

Malé priestupky proti športovému správaniu sa netrestajú. Je povinnosťou prvého rozhodcu predchádzať tomu, aby sa družstvá svojimi priestupkami priblížili k hranici trestov.

5.1.2, 21.3

Rozhodca postupuje v dvoch krokoch:

Stupeň 1: udelí slovné napomenutie prostredníctvom kapitána;

Stupeň 2: udelí ŽLTÚ KARTU členovi družstva. Toto formálne napomenutie nie je samo osebe trestom ale len symbolom, že člen družstva (a tým pádom aj družstvo) už dosiahlo úroveň napomínania v danom zápase. Toto napomenutie sa zaznamenáva do zápisu o stretnutí, avšak nemá okamžité hracie dôsledky.

20.2 NEVHODNÉ SPRÁVANIE VEDÚCE K TRESTOM

Nevhodné správanie členov družstva voči rozhodcom, funkcionárom, súperom, spoluhráčom alebo divákovi sa podľa závažnosti konania klasifikuje v troch stupňoch.

4.1.1

20.2.1 Hrubé správanie: akcia (konanie) v rozpore s dobrými spôsobmi alebo morálnymi zásadami,

20.2.2 Urážlivé správanie: nadávky, urážlivé slová alebo gestá, alebo akékoľvek konanie vyjadrujúce pohrdanie,

20.2.3 Agresia: skutočný fyzický útok, **agresívne alebo ohrozujúce správanie**.

20.3 STUPNICA TRESTOV

Prvý rozhodca podľa závažnosti nevhodného správania rozhodne o zodpovedajúcom treste, ktorý sa musí zaznamenať do zápisu o stretnutí. Trestami sú: penalizácia, vylúčenie a diskvalifikácia.

D7a

20.3.1 Penalizácia

D9 (6)

Za hrubé správanie alebo za opakované hrubé správanie v tom istom sete tým istým hráčom. V oboch prípadoch pri prvom výskyte je družstvo potrestané stratou rozohrávky a bodom pre súpera. Tretie hrubé správanie toho istého hráča v tom istom sete sa trestá vylúčením. Trest za hrubé správanie však môže byť udelený tomu istému hráčovi v nasledujúcich setoch.

20.3.2 Vylúčenie

Prvé urážlivé správanie člena družstva sa trestá vylúčením. Vylúčený hráč musí opustiť hraciu plochu a jeho družstvo je vyhlásené za nekompletné do konca setu.

6.4.3,
7.3.1, D9
(7)

20.3.3 Diskvalifikácia

Prvý fyzický útok, agresívne alebo ohrozujúce správanie sa trestá diskvalifikáciou. Diskvalifikovaný hráč musí opustiť hraciu plochu a jeho družstvo je vyhlásené za nekompletné do konca stretnutia.

6.4.3,
7.3.1, D9
(8)

NEVHODNÉ SPRÁVANIE sa trestá podľa stupnice trestov.

D7a

20.4 NEVHODNÉ SPRÁVANIE PRED A MEDZI SETMI

Akékoľvek nevhodné správanie, ktoré sa stane pred alebo medzi setmi, sa trestá podľa stupnice trestov a tresty sa uplatnia v nasledujúcom sete.

D7a

20.5	SÚHRN TRESTOV ZA NEVHODNÉ SPRÁVANIE A POUŽITIE KARIET	D9 (5, 6, 7, 8)
	Napomenutie: žiadny trest – Krok 1: Slovné napominanie Krok 2: Žltá karta	20.1
	Penalizácia: trest – Červená karta	20.3.1, D7a
	Vylúčenie: trest – Červená + Žltá karta spolu v jednej ruke	20.3.2, D7a
	Diskvalifikácia: trest – Červená + Žltá karta oddelene	20.3.3, D7a

ČASŤ 2
ODDIEL 2:
**ROZHODCOVIA, ICH
ZODPOVEDNOSŤ A
OFICIÁLNE DOHOVORENÉ
ZNAMENIA**

KAPITOLA 7

ROZHODCOVIA

Pozri Pravidlá

21 ROZHODCOVSKÝ ZBOR A SPÔSOB ROZHODOVANIA

21.1 ZLOŽENIE ROZHODCOVSKÉHO ZBORU

Zbor rozhodcov na stretnutie tvoria nasledujúci oficiálni predstavitelia:

- prvý rozhodca,
- druhý rozhodca,
- zapisovateľ,
- štyria (dvaja) čiaroví rozhodcovia.

Ich rozmiestnenie je znázornené na obrázku 8.

Pri oficiálnych, svetových súťažiach a súťažiach FIVB je povinné používať asistenta zapisovateľa.

21.2 SPÔSOB ROZHODOVANIA

21.2.1 Počas stretnutia môže dávať znamenia písknutím len prvý a druhý rozhodca:

21.2.1.1 prvý rozhodca písknutím dáva pokyn na podanie, ktorým sa začína každá rozohrávka.

21.2.1.2 prvý a druhý rozhodca odpískajú koniec rozohrávky, ak sú si istí, že sa stala chyba a určili jej druh.

21.2.2 V priebehu prerušenia hry môžu zapísknutím oznámiť, že povoľujú alebo zamietajú žiadosť družstva.

21.2.3 Hneď po zapísknutí rozhodcu, ktoré oznamuje dokončenie rozohrávky, musia oznámiť svoje rozhodnutie oficiálnym dohovoreným znamením:

21.2.3.1 Ak chybu zapíska prvý rozhodca, signalizuje:

- a) družstvo, ktoré bude podávať,
- b) druh chyby,
- c) hráča, ktorý chybu urobil (ak je to potrebné).

D9 (1)

22.2.1.2, 28.1

D9 (2)

21.2.3.2 Ak chybu zapíska druhý rozhodca, signalizuje:

- a) druh chyby,
- b) hráča, ktorý chybu urobil (ak je to potrebné),
- c) družstvo, ktoré bude podávať, nasledujúc znamenie prvého rozhodcu.

D9 (2)

V tomto prípade prvý rozhodca vôbec nesignalizuje **chybu ani hráča, ktorý ju spôsobil, ale iba družstvo, ktoré bude podávať.**

21.2.3.3 V prípade súčasnej chyby obaja rozhodcovia signalizujú v poradí:

D9 (23)

- a) druh chyby,
- b) hráča, ktorý chybu urobil (ak je to potrebné),

Prvý rozhodca potom označí družstvo, ktoré bude podávať.

D9 (2)

22 PRVÝ ROZHODCA

22.1 UMIESTNENIE

Prvý rozhodca plní svoju funkciu posediačky alebo postojačky na rozhodcovskej stoličke, umiestnenej na jednom konci siete oproti zapisovateľovi. Jeho oči musia byť približne 50 cm nad horným okrajom siete.

D1, D8

22.2 PRÁVOMOC

22.2.1 Prvý rozhodca riadi stretnutie od začiatku do konca. Je nadriadený všetkým ostatným členom zboru rozhodcov i členom oboch družstiev.

Jeho rozhodnutia počas stretnutia sú konečné. Je oprávnený zrušiť rozhodnutia ostatných členov rozhodcovského zboru, ak je presvedčený, že sa mýlia.

Prvý rozhodca môže vymeniť člena rozhodcovského zboru, ktorý si riadne neplní svoju funkciu.

22.2.2 Prvý rozhodca kontroluje činnosť podávačov lôpt.

22.2.3 Prvý rozhodca má právomoc rozhodovať o všetkých otázkach, vrátane tých, ktoré nie sú v pravidlách.

22.2.4 Prvý rozhodca nesmie pripustiť diskusiu o svojich rozhodnutiach.

Avšak na žiadosť kapitána v hre vysvetlí použitie alebo interpretáciu pravidiel, podľa ktorých vyniesol svoje rozhodnutie.

V prípade, že kapitán družstva nesúhlasí s vysvetlením a formálne protestuje, prvý rozhodca musí umožniť zahájenie oficiálneho Protokolu o proteste.

- 22.2.5 Iba prvý rozhodca je pred stretnutím a v priebehu hry oprávnený rozhodnúť, či ihrisko, vybavenie a iné okolnosti spĺňajú podmienky na hru.

22.3 ZODPOVEDNOSŤ

22.3.1 Prvý rozhodca pred stretnutím:

22.3.1.1 prekontroluje spôsobilosť ihriska, lopty a ostatné vybavenie ihriska;

22.3.1.2 uskutoční žrebovanie s kapitánmi družstiev;

22.3.1.3 kontroluje rozcvičovanie družstiev.

22.3.2 Počas stretnutia je prvý rozhodca oprávnený:

22.3.2.1 napomínať družstvá;

22.3.2.2 trestať za nevhodné správanie a zdržiavanie;

22.3.2.3 rozhodovať o:

a) chybách podávajúceho hráča a clony podávajúceho družstva;

b) chybách pri hraní s loptou;

c) chybách pri hre nad sieťou a chybnom dotyku hráča so sieťou, najmä na strane útočiaceho hráča;

d) úplnom prelete lopty spodným priestorom pod sieťou;

e) prelete lopty z podania alebo po treťom odbití ponad alebo z vonkajšej strany anténky na svojej strane ihriska.

22.3.3 Na konci stretnutia skontroluje zápis o stretnutí a podpíše ho.

D5

D9 (22)

23 DRUHÝ ROZHODCA

23.1 UMIESTNENIE

Druhý rozhodca vykonáva svoju funkciu postojacky mimo ihriska blízko stĺpa na mieste oproti prvému rozhodcovi tvárou k nemu.

D1, D8

23.2 PRÁVOMOC 23.3

23.2.1 Druhý rozhodca asistuje prvému rozhodcovi v rozsahu svojej právomoci.

Ak prvý rozhodca nie je schopný naďalej plniť svoju funkciu, môže ho nahradiť druhý rozhodca.

23.2.2 Druhý rozhodca môže bez zapískania signalizovať chyby, ktoré sa stali a nespádajú pod jeho právomoc, avšak nesmie tým naliehať na prvého rozhodcu.

23.2.3	Druhý rozhodca kontroluje a riadi činnosť zapisovateľa.	
23.2.4	Druhý rozhodca oznamuje všetky nevhodné správania prvému rozhodcovi.	
23.2.5	Povoľuje čerpanie oddychových časov a výmeny polí(strán), kontroluje ich trvanie a zamietá neoprávnené žiadosti.	D9 (3, 4)
23.2.6	Druhý rozhodca kontroluje počet oddychových časov oboch družstiev a oznamuje po jeho uplynutí prvému rozhodcovi a príslušnému družstvu, že už vyčerpalo svoj oddychový čas.	
23.2.7	V prípade zranenia hráča druhý rozhodca povoľuje a pomáha pri ošetrovaní hráča.	17.1.2
23.2.8	Počas stretnutia kontroluje, či lopty spĺňajú požiadavky predpísané pravidlami.	
23.2.9	V prípade, že je to potrebné, uskutoční druhý rozhodca žrebovanie medzi druhým a tretím setom. Následne musí poskytnúť zapisovateľovi všetky relevantné informácie o výsledku žrebovania.	
23.3 ZODPOVEDNOSŤ		
23.3.1	Pred začatím každého setu a vždy, keď je to potrebné, kontroluje prácu zapisovateľa a overuje, či má loptu správny podávajúci hráč.	
23.3.2	Druhý rozhodca počas stretnutia rozhoduje, píska a signalizuje:	
23.3.2.1	peniknutie do súperovho poľa a do priestoru pod sieťou;	11.2, D9 (22)
23.3.2.2	chybný dotyk hráča o sieť, najmä na strane blokujúceho hráča, alebo anténky na svojej strane ihriska.;	11.3.1
23.3.2.3	dotyk lopty o cudzí predmet;	8.4.2, 8.4.3 D9 (15), D10 (4)
23.3.2.4	prelet lopty ponad sieť do súperovho ihriska úplne alebo čiastočne mimo priestoru preletu alebo dotyk lopty s anténkou na svojej strane ihriska, vrátane počas podania;	8.4.3, 8.4.4, D3, D4a, D9 (15)
23.3.2.5	dotyk lopty s pieskom, ak prvý rozhodca nie je v pozícii, aby mohol tento dotyk vidieť;	
23.3.2.6	lopta odohratá pod sieťou úplne na strane súpera.	D9 (22)
23.3.2.7	prelete lopty z podania alebo po treťom odbití ponad alebo z vonkajšej strany anténky na svojej strane ihriska.	
23.3.3	Na konci stretnutia podpíše zápis o stretnutí.	

24	ZAPISOVATEĽ
24.1	UMIESTNENIE

Zapisovateľ plní funkciu posediačky pri stolíku zapisovateľa oproti a tvárou k prvému rozhodcovi.

D1, D8

24.2 ZODPOVEDNOSŤ

Zapisovateľ vedie zápis o stretnutí podľa pravidiel a spolupracuje s druhým rozhodcom.

Používa klaksón alebo iné zvukové znamenie na oznámenie porušenia pravidiel a signalizuje rozhodcom v rámci svojej zodpovednosti.

24.2.1 Zapisovateľ pred stretnutím a pred každým setom:

24.2.1.1 zapíše údaje o stretnutí a družstvách predpísaným spôsobom a zabezpečí podpisy kapitánov oboch družstiev;

24.2.1.2 zaznamenáva poradie na podaní oboch družstiev.

24.2.2 Zapisovateľ počas stretnutia:

24.2.2.1 zaznamenáva dosiahnuté body;

24.2.2.2 kontroluje poradie postupu oboch družstiev pri podaní a oznamuje akúkoľvek chybu pred úderom do lopty pri podaní;

24.2.2.3 zaznamenáva oddychové časy, kontroluje ich počet a informuje o tom druhého rozhodcu;

24.2.2.4 oznamuje rozhodcom neoprávnené žiadosti o oddychový čas;

15.5

24.2.2.5 oznamuje rozhodcom zmenu polí(strán) a koniec setov;

24.2.2.6 zaznamenáva všetky tresty a neoprávnené žiadosti;

24.2.2.7 podľa pokynov druhého rozhodcu zaznamenáva všetky ďalšie udalosti, napr. čas ošetrovania, mimoriadne prerušenia, vonkajšie zásahy, atď.;

24.2.2.8 kontroluje trvanie prestávky medzi setmi.

24.2.3 Zapisovateľ na konci stretnutia:

24.2.3.1 zapíše konečný výsledok;

24.2.3.2 v prípade protestu a s predchádzajúcim súhlasom prvého rozhodcu zapíše alebo povie kapitánovi družstva zapísať do zápisu o stretnutí jeho protest voči situácii v zápase, voči ktorej vzniesol formálny protest;

5.1.2.1, 5.1.3.2

24.2.3.3 po vlastnom podpise zápisu o stretnutí zabezpečuje podpisy kapitánov družstiev, a potom rozhodcov.

25 ASISTENT ZAPISOVATEĽA

25.1 ZODPOVEDNOSŤ

Asistent zapisovateľa plní funkciu posediačky vedľa zapisovateľa pri stolíku zapisovateľa.

25.2 ZODPOVEDNOSŤ

Pomáha zapisovateľovi pri administratívnych prácach.

Ak zapisovateľ nemôže pokračovať vo svojej práci, nahradí ho asistent zapisovateľa.

25.2.1 Asistent zapisovateľa pred stretnutím a pred každým setom;

25.2.1.1 kontroluje, či všetky zobrazené informácie na ukazovateli(och) skóre sú správne,

25.2.2 Asistent zapisovateľa počas stretnutia;

25.2.2.1 zvukovou signalizáciou upozorňuje rozhodcov na chyby v poradí podania zdvihnutím tabuľky s číslom príslušného podávajúceho hráča (1 alebo 2);

25.2.2.2 zvukovou signalizáciou okamžite upozorňuje rozhodcov na akékoľvek chyby;

25.2.2.3 ovláda manuálny ukazovateľ skóre na stolíku zapisovateľa;

25.2.2.4 kontroluje, či stav na ukazovateľoch skóre súhlasí;

25.2.2.5 oznamuje začiatok a ukončenie technických oddychových časov;

25.2.2.6 ak je to potrebné, aktualizuje rezervný zápis o stretnutí a poskytne ho zapisovateľovi;

25.2.3 Asistent zapisovateľa na konci stretnutia;

25.2.3.1 podpíše zápis o stretnutí.

26 ČIAROVÍ ROZHODCOVIA

26.1 UMIESTNENIE

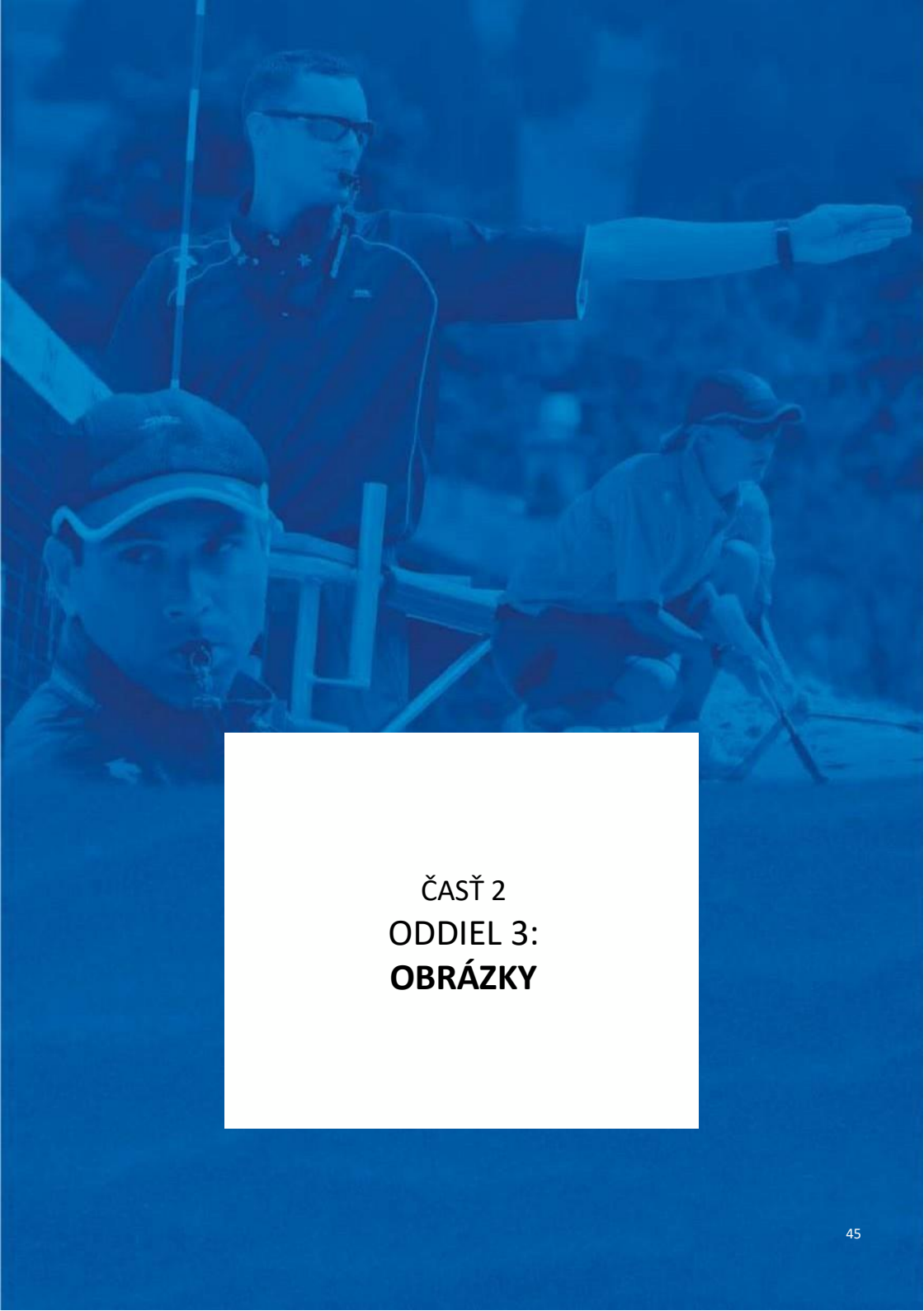
Ak sú len dvaja čiaroví rozhodcovia, stoja v rohoch ihriska, najbližšie po pravej ruke každého rozhodcu, uhlopriečne vo vzdialenosti 1-2 m od rohov ihriska.

Každý kontroluje dve čiary – jednu zadnú a postrannú na svojej strane ihriska.

V oficiálnych, svetových súťažiach a súťažiach FIVB je povinné používať v štyroch čiarových rozhodcov. Stoja vo voľnej zóne 1 – 3 m od každého rohu ihriska v myslenom predĺžení čiar, ktorú kontrolujú.

D1, D8

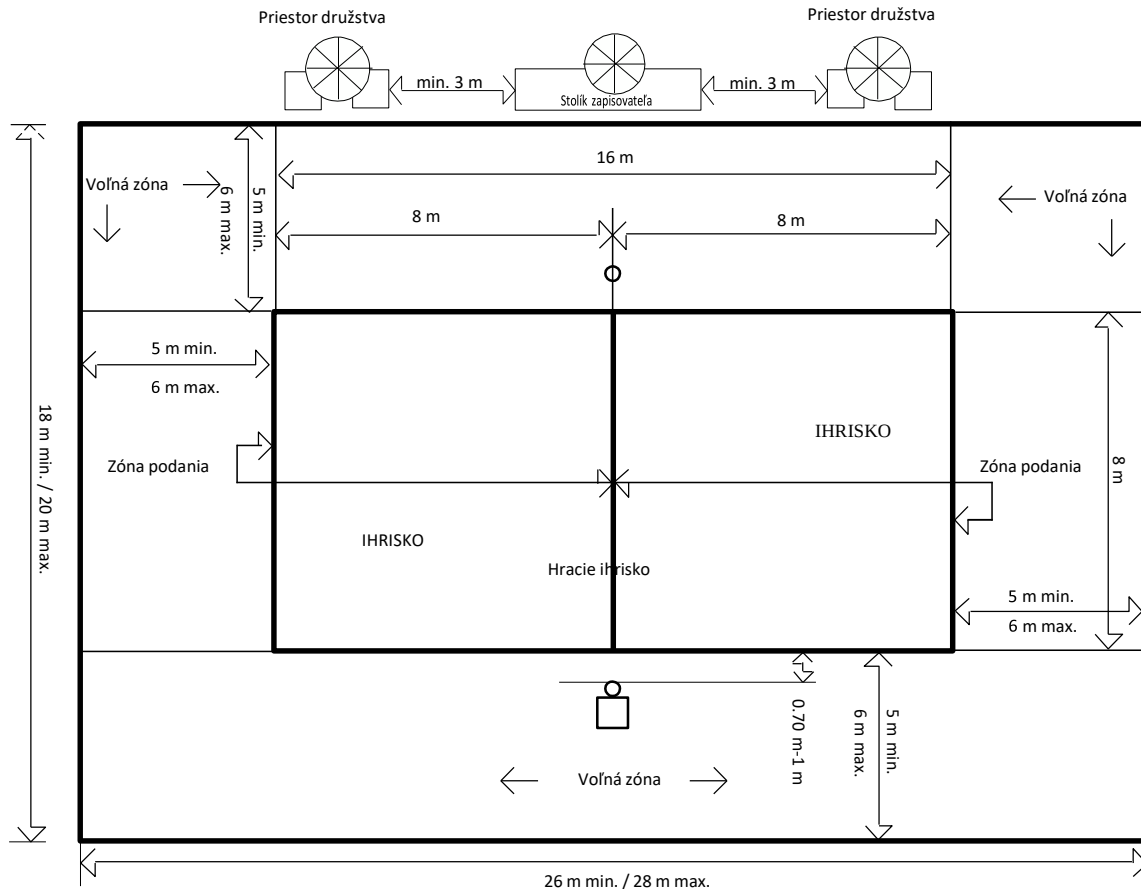
26.2 ZODPOVEDNOSŤ	
26.2.1 Čiaroví rozhodcovia plnia svoju funkciu pomocou znamení vykonávaných zástavkami (40 x 40 cm) a signalizujú:	D10
26.2.1.1 loptu v ihrisku a loptu mimo ihriska vždy, keď lopta dopadne v blízkosti svojej čiar (čiar). (Poznámka: za signalizovanie je zodpovedný primárne čiarový rozhodca najbližšie k dráhe lopty.);	8.3, 8.4 D10 (1, 2)
26.2.1.2 dotyky prijímajúceho družstva, ktoré sa dotkne lopty smerujúcej mimo ihriska;	8.4, D10 (3)
26.2.1.3 dotyk lopty s anténkou, loptu, ktorá po podaní preletí ponad sieť mimo priestor preletu, tretí úder družstva, ktorý preletí zvislú rovinu siete vonkajším priestorom preletu, atď.;	
26.2.1.4 ak ktorýkoľvek hráč (okrem podávajúceho) v momente podania stojí mimo svojho ihriska;	8.4.3, 8.4.4, 10.1.1, D4a, D10 (4) 7.4, 12.4.3, D10 (4)
26.2.1.5 chybu nohou podávajúceho hráča;	12.4.3, D10 (4)
26.2.1.6 akýkoľvek dotyk s vrchnou časťou antény (80 cm) na svojej strane ihriska ktorýmkoľvek hráčom počas jeho akcie hrania s loptou alebo ak hráč prekáža v hre;	11.3.1, 11.4.4, D3, D10 (4)
26.2.1.7 loptu, ktorá preletí mimo priestoru preletu do súperovho ihriska, alebo sa dotkne antény na svojej strane ihriska.	10.1.1, D4a, D10 (4)
26.2.1.8 dotyky na bloku počas rozohrávky.	
26.2.2 Na žiadosť prvého rozhodcu musí čiarový rozhodca zopakovať svoju signalizáciu.	
27 OFICIÁLNA SIGNALIZÁCIA	
27.1 OFICIÁLNE DOHOVORENÉ ZNAMENIA	
Rozhodcovia sú povinní signalizovať oficiálnymi dohovorenými znameniami dôvod zapísknutia (druh chyby, účel povoleného prerušenia). Dohovoreným znamením musia krátky čas signalizovať druh chyby, a ak sa chyba signalizuje jednou rukou, tak rukou zodpovedajúcou strane družstva, ktoré urobilo chybu alebo žiada prerušenie hry.	D9
27.2 SIGNALIZÁCIA ČIAROVÝCH ROZHODCOV	
Čiaroví rozhodcovia musia ihneď označiť oficiálnymi dohovorenými znameniami zástavkou druh chyby. Dohovoreným znamením zástavkou musia krátky čas signalizovať druh chyby.	D10

ČASŤ 2
ODDIEL 3:
OBRÁZKY

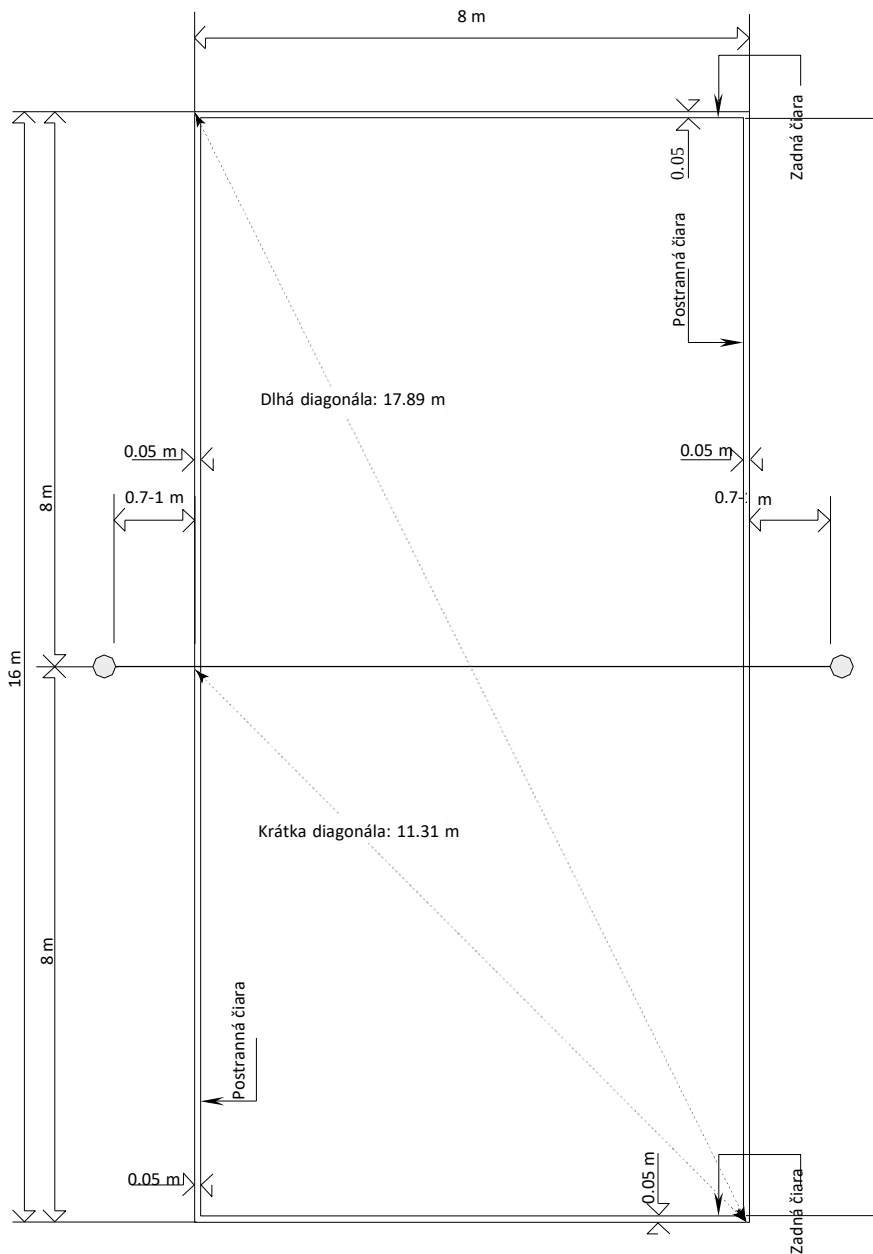
OBRAZOK 1: HRACIA PLOCHA

Pravidlá: 1, 22.1, 23.1, 24.1, 25.1, 26.1

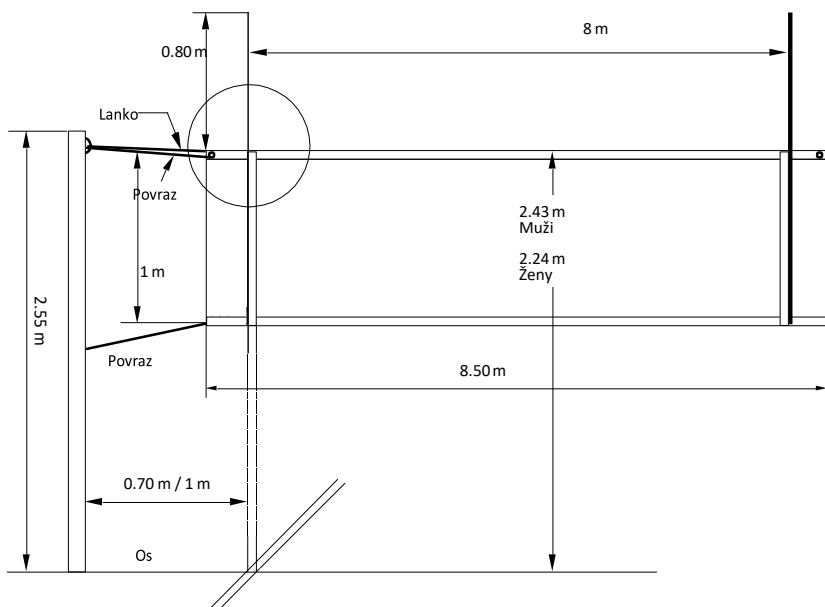
OBRÁZOK 2: IHRISKO

Pravidlá: 1.1, 1.3, 2.5

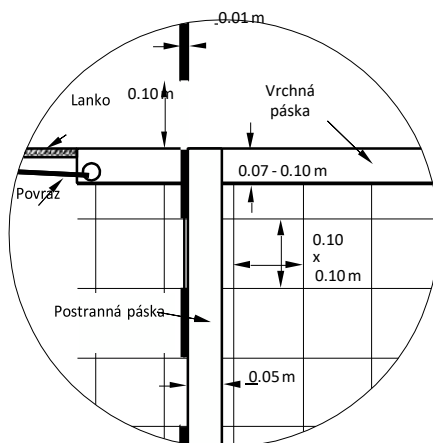

OBRÁZOK 3: SIET'

Pravidlá: 2, 8.4.3

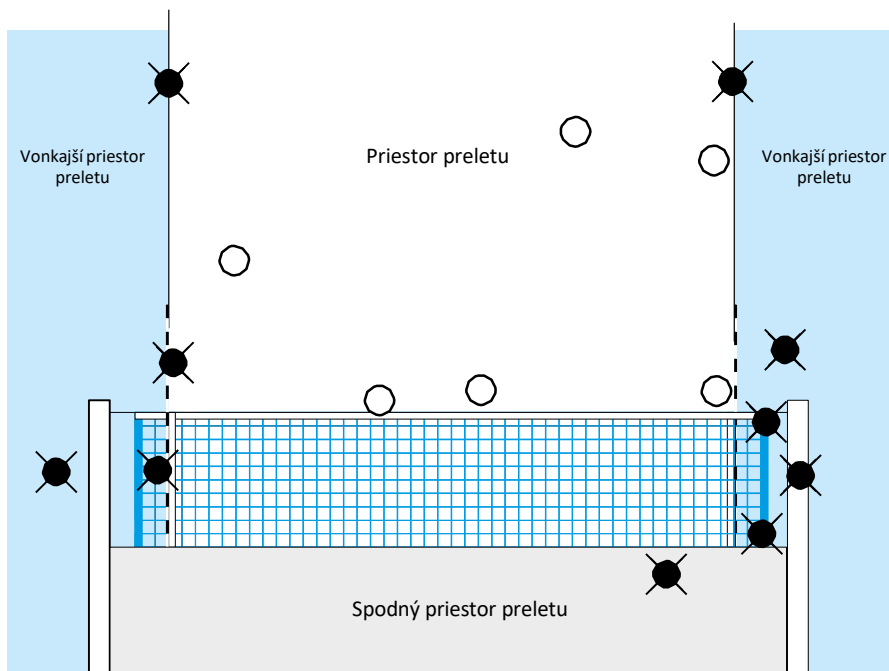

Vo svetových súťažiach riadenými FIVB môže byť sieť prispôbená podľa pravidla 2.1 vyššie.

OBRÁZOK 4a: LOPTA LETIACA CEZ ZVISLÚ ROVINU SIETE DO POĽA SÚPERA

Pravidlá: 8.4.3, 8.4.4, 8.4.5, 10.1.1, 23.3.2.4, 26.2.1.3, 26.2.1.7

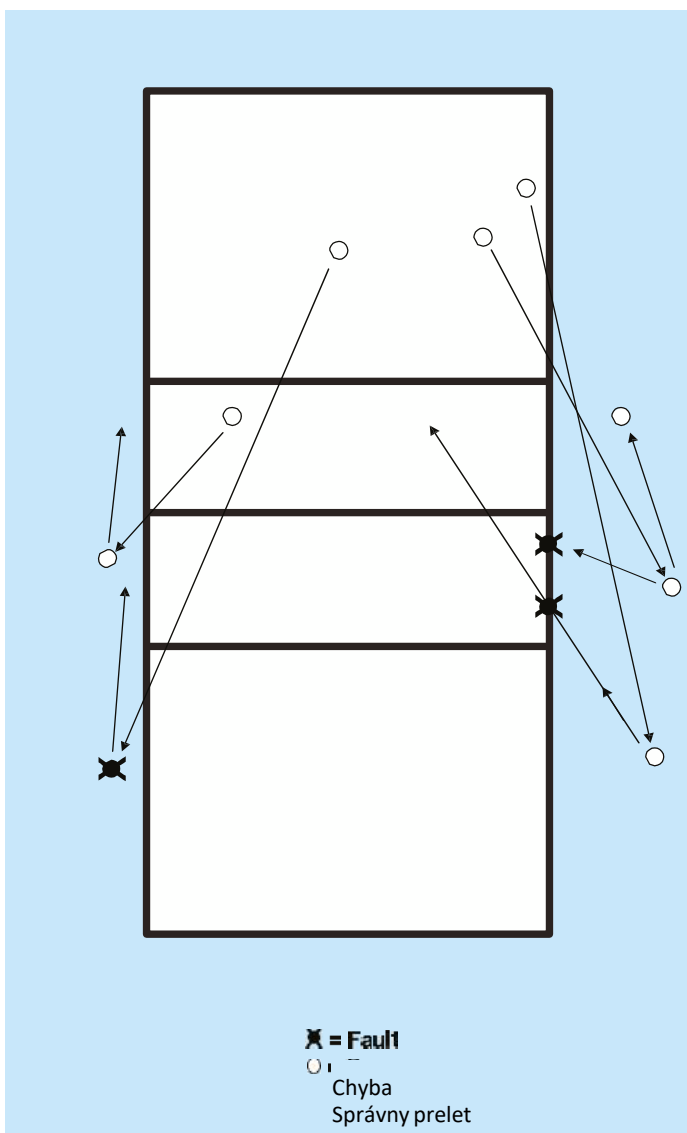

⊗ = Chyba

○ = Správny prelet

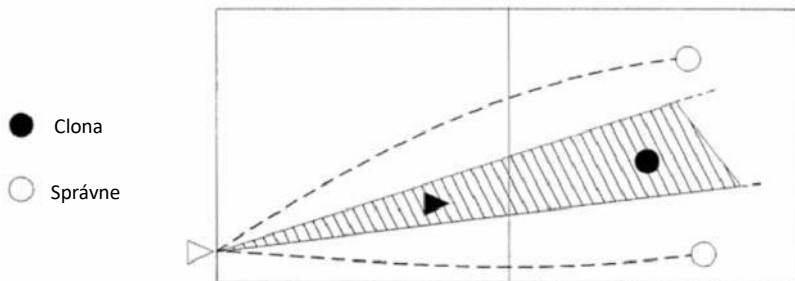
OBRÁZOK4b: LOPTA LETI A CEZ ZVISLÚ ROVINU SIETE DOVOĽNEJ ZÓNY SÚPERA

Pravidlá: 10.1.2, 10.1.2.1

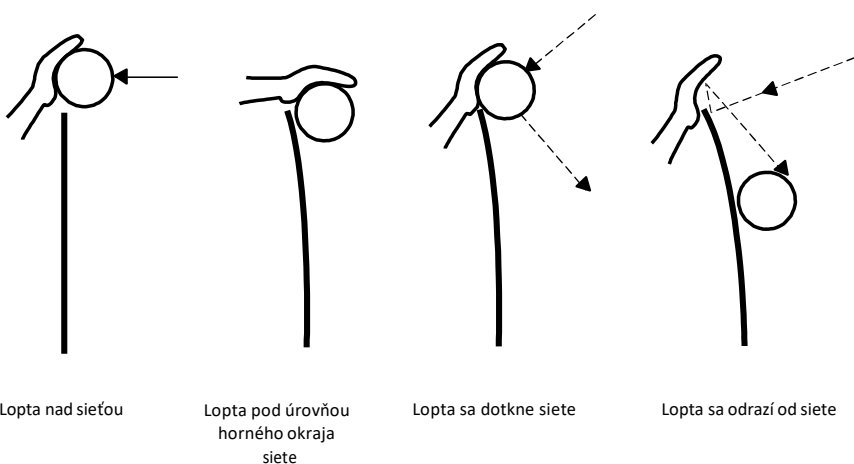
OBRÁZOK 5: CLONA

Pravidlá: 12.5.1, 12.5.2, 12.6.2.3, 22.3.2.3

OBRÁZOK 6: USKUTOČNENÝ BLOK

Pravidlá: 14.1.3

OBRÁZOK 7: NEVHODNÉ SPRÁVANIE A JEHO SANKCIE

7a: NAPOMENUTIA A TRESTY ZA NEVHODNÉ SPRÁVANIE

Pravidlá: 20.3, 20.4, 20.5

KATEGÓRIE	PORADIE PRIESTUPKU	VINNÍK	TREST	KARTY	DÔSLEDKY
MALÉ PRIESTUPKY	Prvý krok	Ktorýkoľvek člen družstva	Nepovažuje sa za trest	Bez karty	Len prevencia
	Druhý krok			Žltá	
	Opakovanie kedykoľvek		Považuje sa za hrubé správanie	viď. nižšie	viď. nižšie
HRUBÉ SPRÁVANIE (ten istý set)	Prvé	Ktorýkoľvek člen družstva	Penalizácia	Červená	Bod a podanie súperovi
	Druhé	Ten istý člen družstva	Penalizácia	Červená	Bod a podanie súperovi
	Tretie	Ten istý člen družstva	Vylúčenie	Červená a žltá spolu	Družstvo je vyhlásené za nekompletné pre daný set
HRUBÉ SPRÁVANIE (ďalší set)	Prvé	Ktorýkoľvek člen družstva	Penalizácia	Červená	Bod a podanie súperovi
URÁŽLIVÉ SPRÁVANIE	Prvé	Ktorýkoľvek člen družstva	Vylúčenie	Červená a žltá spolu	Družstvo je vyhlásené za nekompletné pre daný set
	Druhé	Ten istý člen družstva	Diskvalifikácia	Červená a žltá oddelene	Družstvo je vyhlásené za nekompletné pre celý zápas
AGRESIA	Prvé	Ktorýkoľvek člen družstva	Diskvalifikácia	Červená a žltá oddelene	Družstvo je vyhlásené za nekompletné pre celý zápas

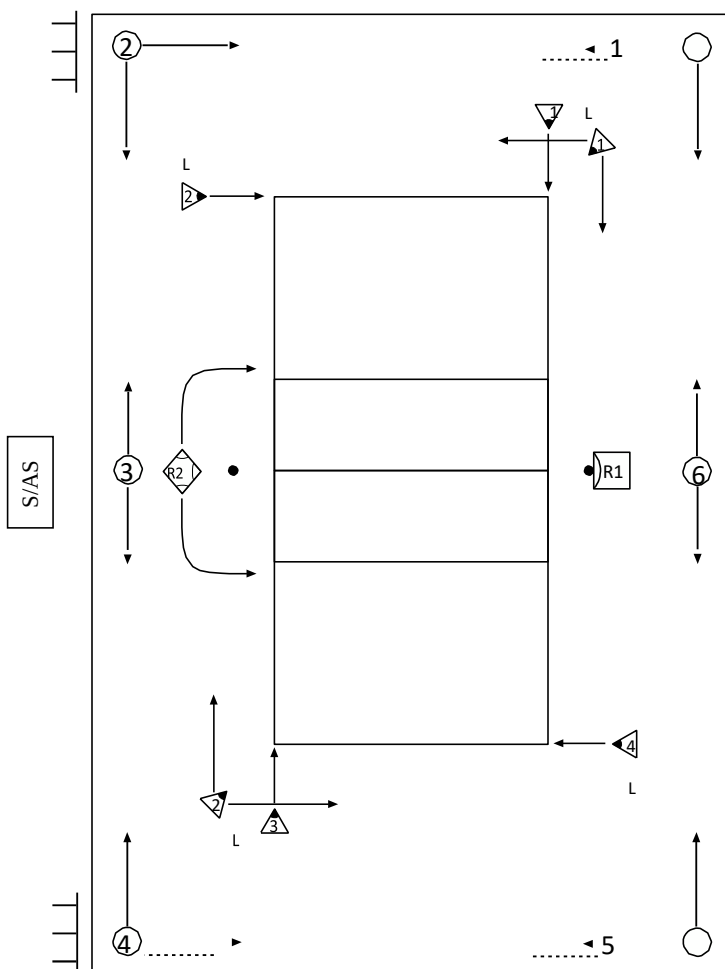
7b: NAPOMENUTIA A TRESTY ZA ZDRŽIAVANIE

Pravidlá: 16.2.2, 16.2.3

KATEGÓRIE	PORADIE PRIESTUPKU	VINNÍK	TREST	KARTY	DÔSLEDKY
ZDRŽIAVANIE	Prvé	Ktorýkoľvek člen družstva	Napomínanie za zdržovanie	Žltá karta - signalizácia č. 25	Upozornenie - bez hracích dôsledkov
	Druhé a následné	Ktorýkoľvek člen družstva	Penalizácia za zdržovanie	Červená karta - signalizácia č. 25	Bod a podanie súperovi

OBRÁZOK 8: UMIESTNENIE ČLENOV ZBORU ROZHODCOV A ICH POMOCNÍKOV

Pravidlá: 3.3, 21.1, 22.1, 23.1, 24.1, 25.1, 26.1

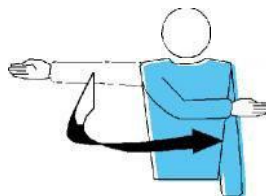
- R1 = Prvý rozhodca
- ◆ R2 = Druhý rozhodca
- S/AS = Zapisovateľ/Asistent zapisovateľa
- ▶ = Čiaroví rozhodcovia (čísla 1-4 alebo 1-2)
- ④ = Podávači lôpt (čísla 1-6)
- = Zarovnávači piesku

OBRÁZOK 9: OFICIÁLNE DOHOVERENÉ ZNAMENIA ROZHODCOV

1 POVOLENIE PODANIA

Pravidlá: 12.3, 21.2.1.1

Pohnúť rukou tak, aby sa naznačili smer podania.

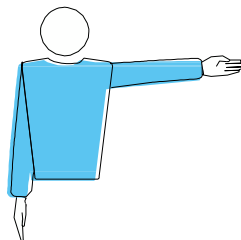

F

2 PODÁVAJÚCE DRUŽSTVO

Pravidlá: 12.3, 21.2.3.1a, 21.2.3.2c, 21.2.3.3c

Vystrieť pažu na stranu toho družstva, ktoré bude podávať.

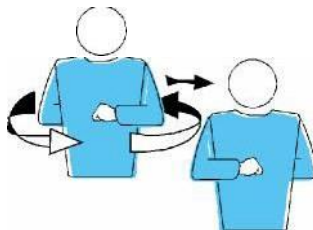

FS

3 VÝMENA POLÍ

Pravidlá: 18.2, 23.2.5

Zdvihnúť predlaktia vpredu a vzadu a otočiť ich okolo tela.

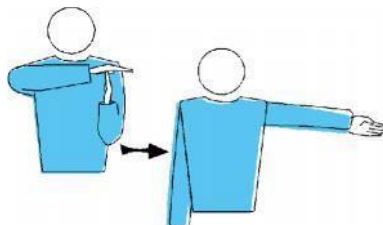

FS

4 ODDYCHOVÝ ČAS

Pravidlá: 15, 23.2.5

Položiť dlaň jednej ruky na prsty druhej ruky, držať zvisle (aby sa vytvorilo T) a potom označiť družstvo, ktoré si ho žiadalo.

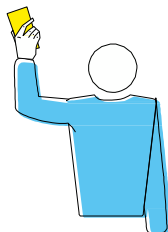
FS

5 NAPOMÍNIE ZA NEVHODNÉ SPRÁVANIE

Pravidlá: 20.1, 20.5

Ukázať žltú kartu pri napomínaní.

F

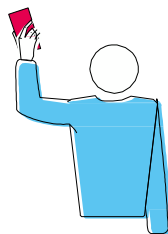

6 PENALIZÁCIA ZA NEVHODNÉ SPRÁVANIE

Pravidlá: 20.3.1, 20.5

Ukázať červenú kartu pri penalizácii.

F

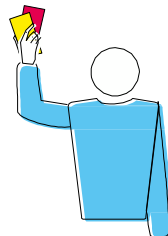

7 VYLÚČENIE

Pravidlá: 20.3.2, 20.5

Ukázať obidve karty spolu v jednej ruke.

F

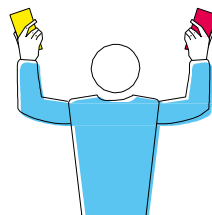

8 DISKVALIFIKÁCIA

Pravidlá: 20.3.3, 20.5

Ukázať obidve karty oddelene.

F

9 KONIEC SETU (ALEBO ZÁPASU)

Pravidlá: 6.2, 6.3

Skřížít predlaktia pred hrudou, ruky nechať otvorené

FS

10 LOPTA NENADHODENÁ ALEBO NEPUSTENÁ PRI PODANÍ

Pravidlo: 12.4.1

Zdvíhať vystretú pažu, dlaň ruky smeruje nahor

F

11 ONESKORENIE PODANIA

Pravidlo: 12.4.4

Ukázať päť rozťahnutých prstov

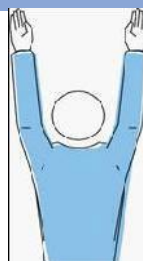

F

12 CHYBA PRI BLOKU ALEBO CLONENIE

Pravidlá: 12.5, 14.5, 14.6.3

Zodvihnúť zvisle obe paže, dlaňami dopredu.

F

13 CHYBA V POSTAVENÍ ALEBO POSTUPE

Pravidlá: 7.7.1, 12.6.1.1

Urobiť krúživý pohyb ukazovákom

FS

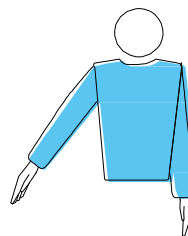

14 LOPTA V IHRISKU

Pravidlá: 6.1.1.1, 8.3

Nasmerovať ruku a prsty smerom na podlahu.

FS

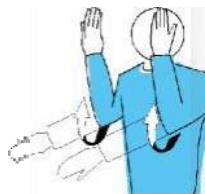

15 LOPTA MIMO IHRISKA

Pravidlá: 8.4.1, 8.4.2, 8.4.3, 8.4.4, 12.6.2.2, 13.2.2

Zodvihnúť zvisle predlaktia, ruky otvorené, dlane smerom k telu.

FS

16 DRŽANÁ LOPTA

Pravidlá: 6.1.2, 9.3.3, 22.3.2.3b

Pomaly dvíhať predlaktie, dlaň ruky smeruje nahor.

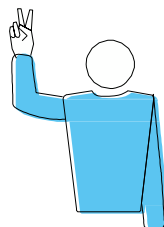
FS

17 DVOJDOTYK

Pravidlá: 6.1.2, 9.1.1, 9.3.4, 22.3.2.3b

Zodvihnúť dva roztiahnuté prsty.

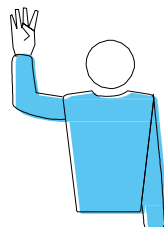

FS

18 ŠTYRI ODBITIA

Pravidlo: 9.3.1

Zodvihnúť štyri roztiahnuté prsty.

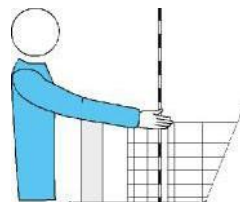

FS

19 DOTYK SIETE HRÁČOM, LOPTA PO PODANÍ NEPREŠLA K SÚPEROVI PRIESTOROM PRELETU

Pravidlá: 12.6.2.1

Ukázať na príslušnú stranu siete príslušnou rukou.

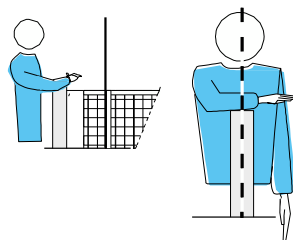

FS

20 PRESIAHNUTIE PONAD SIET'

Pravidlá: 11.4.1, 13.2.1

Položiť ruku nad sieť, dlaň smeruje nadol.

F

21 CHYBA ÚTOČNÉHO ÚDERU

- hráč, ktorý dokončil útočný úder s prstami a dlaňou otvorenou (ulievkou) alebo končekmi prstov, ktoré nie sú pevné a spolu.
- hráč, ktorý dokončí útočný úder proti súperovmu podaniu, keď je lopta úplne nad horným okrajom siete.
- hráč, ktorý dokončil útočný úder nahrávkou prstami nad hlavou a ktorého dráha nie je kolmá na os jeho ramien, okrem jeho pokusu nahráť loptu svojmu spoluhráčovi.

Pravidlá: 13.2.3, 13.2.4, 13.2.5

Urobiť pohyb predlaktím smerom nadol, ruka otvorená.

F

22 PRENIKNUTIE DO POĽA SÚPERA A PRIESTORU POD SIEŤOU

LOPTA, KTORÁ ÚPLNE PRELETÍ SPODNÝM PRIESTOROM PRELETU

PODÁVAÚCI HRÁČ SA DOTKNE IHRISKA (VRÁTANE ZADNEJ ČIARY) ALEBO

PRIESTORU MIMO ZÓNY PODANIA

OKREM PODÁVAJUCEHO HRÁCA STOJÍ HRAC V MOMENTE PODANIA MIMO IHRISKA

Pravidlá: 8.4.5, 11.2.1, 12.4.3, 23.3.2.1, 23.3.2.6

Ukázať na stred ihriska pod sieťou alebo na príslušnú čiaru.

FS

23 OBOJSTRANNÁ CHYBA A OPAKOVANIE ROZOHRÁVKY

Pravidlá: 6.1.2.2, 12.4.5

Zodvihnúť zvisle oba palce.

FS

24 TEČOVANÁ LOPTA

Pravidlo: 14.6.4

Prejsť dlaňou jednej ruky po prstoch druhej, držanej zvislo.

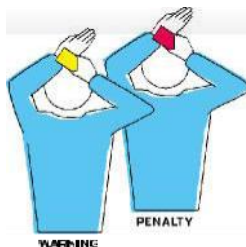
FS

25 NAPOMENUTIE / PENALIZÁCIA ZA ZDRŽIAVANIE

Pravidlá: 15.5.5, 16.2.2, 16.2.3

Zakryť zápästie žltou kartou (napomenutie) alebo červenou kartou (penalizácia).

F

F (prvý); S (druhý) - označenie rozhodcu, ktorý musí signalizovať chybu podľa zodpovednosti

F (prvý); S (druhý) - označenie rozhodcu, ktorý použije znamenie v špeciálnej situácii

OBRÁZOK 10: OFICIÁLNE DOHOVORENÉ ZNAMENIA ČIAROVÝCH ROZHODCOV

1 LOPTA V IHRISKU

Pravidlá: 8.3, 26.2.1.1

Ukázať zástavkou smerom nadol.

L

2 LOPTA MIMO IHRISKA

Pravidlá: 8.4.1, 26.2.1.1

Zodvihnúť zástavku zvisle.

L

3 TEČOVANÁ LOPTA

Pravidlá: 26.2.1.2

Zodvihnúť zástavku a dotknúť sa jej vrchu dlaňou voľnej ruky.

L

**4 CHYBY PRI PRELETE PONAD SIEŤ, DOTYK LOPTY S VONKAJŠÍM PREDMETOM, PREŠLAP
PODÁVAJÚCEHO HRÁČA PRI PODANÍ**

Pravidlá: 8.4.2, 8.4.3, 8.4.4, 12.4.3, 26.2.1.3,
26.2.1.4, 26.2.1.5, 26.2.1.6, 26.2.1.7

Mávať zástavkou nad hlavou a ukazovať na anténku alebo na príslušnú čiaru.

L

5 ROZHODNUTIE NEMOŽNÉ

Zodvihnúť a prekrižiť obe ramená a ruky pred hrudníkom.

L

ČASŤ 3 DEFINÍCIE

SÚŤAŽNÝ PRIESTOR

Súťažný priestor je plocha okolo ihriska a voľnej zóny, ktorá zahŕňa všetky priestory až po vonkajšiu bariéru alebo hranicu (Obrázok 1a).

ZÓNY

Sú to časti hracej plochy (t.j. ihriska a voľnej zóny) určené špecifickému účelu (alebo so zvláštnymi obmedzeniami) v zmysle textu pravidiel. Patrí sem Zóna podania a Voľná zóna.

SPODNÝ PRIESTOR PRELETU

Je to priestor definovaný na svojom hornom okraji spodným okrajom siete a povrazmi, ktoré ju upevňujú k stĺpom, po stranách stĺpmi a na spodnom okraji hracím povrchom.

PRIESTOR PRELETU

Priestor preletu je definovaný:

- vodorovnou páskou na hornom okraji siete,
- anténkami a ich myslenným predĺžením,
- stropom.

Do súperovho poľa musí lopta preletieť priestorom preletu.

VONKAJŠÍ PRIESTOR PRELETU

Vonkajší priestor preletu je zvislá rovina siete okrem priestoru preletu a spodného priestoru preletu.

ASPOŇ PO DOHODE S FIVB

Toto slovné spojenie hovorí, že hoci existujú smernice a špecifikácie výstroja a vybavenia, v niektorých prípadoch môže FIVB urobiť zvláštne dohody, aby sa spropagoval volejbal alebo aby sa umožnili testovať nové podmienky.

ŠTANDARDY FIVB

Technické špecifikácie alebo obmedzenia pre výrobcov výstroja definované FIVB.

CHYBA

- a) Herná situácia v rozpore s pravidlami.
- b) Porušenie pravidiel iné ako herná situácia.

TECHNICKÝ ODDYCHOVÝ ČAS

Je to špeciálny povinný oddychový čas (mimo oddychových časov), ktorý umožňuje propagáciu volejbalu analyzovaním hry ako aj na vytvorenie priestoru doplnkovým komerčným možnostiam. Technické oddychové časy sú povinné pre svetové a oficiálne súťaže FIVB.

PODÁVAČI LÔPT

Je to personál, ktorého úlohou je udržiavať plynulý priebeh hry tým, že medzi rozohrávkami posúvajú loptu podávajúcemu hráčovi.

SYSTÉM BODOVANIA ROZOHRÁVOK

Je to systém získania bodu vždy, keď družstvo vyhrá rozohrávku.

PRESTÁVKA MEDZI SETMI

Čas medzi setmi. Výmena polí v treťom (rozhodujúcom) sete sa nepovažuje za prestávku.

BRÁNENIE V HRE

Akákoľvek akcia ktorá vytvára výhodu voči družstvu súpera alebo akákoľvek akcia, ktorá bráni súperovi v hraní s loptou.

VONKAJŠÍ (CUDZÍ) PREDMET

Predmet alebo osoba, ktorá v priestore mimo ihriska alebo v blízkosti ohraničenia voľného hracieho priestoru spôsobuje prekážku preletu lopty. Napríklad: stropné osvetlenie (svetlá), stolička rozhodcu, vybavenie televízie, stolík zapisovateľa, stĺpy na upevnenie siete. Vonkajšie predmety nezahŕňajú antény, nakoľko tieto sa považujú za súčasť siete.

ZAROVNÁVAČI PIESKU (HRABAČI)

Títo pomocníci na ihrisku používajú dlhé hrable alebo náradie s plochým koncom na vyrovnanie piesku, najmä okolo čiar na ihrisku a okolo stredovej osy ihriska medzi stĺpmi upevňujúcimi sieť.

INDEX

A

Additional Equipment.....	15
Antennae	14
Attack hit.....	28
Authorization of the service.....	27

B

Ball at the net	24
Ball crossing the net	24
Ball “in”	22, 57, 61
Ball in play	22
Ball in the net	25
Ball “out”	22, 57, 61
Ball out of play.....	22
Ball touching the net	25
Balls.....	15
Block.....	28, 51
Block and team hits	29
Block contact.....	29
Blocking	28, 56
Blocking faults	29
Blocking the service	29
Blocking within the opponent’s space	29

C

Captain	17
Change of courts/switches	33, 54
Change of equipment	17
Characteristics of the attack hit	28
Characteristics of the hit.....	24
Contact with the net.....	25

D

Default and incomplete team	20
Delay sanctions.....	31
Dimensions.....	12

E

Equipment.....	16
Exceptional game interruption	32
Execution of the service.....	27
External interference.....	32

F

Fair play	34
Faults in playing the ball	24
Faults made during the service	27
Faults of the attack hit	28
First Referee	39
– Authority	39
– Location	39
– Responsibilities	40
First service in a set	26
Forbidden objects	17

G

Game delays	31
Game interruptions	30

H

Height of the net.....	13
------------------------	----

I

Improper request.....	31
Injury / Illness	32
Interruptions.....	30
Intervals.....	33
Intervals and court switches	33

L

Lighting	13
Line judges.....	43, 61-62
– Location	43
– Responsibilities	44
Line judges’ flag signals.....	44, 61-62
Lines on the court.....	13
Location of the team.....	16

M

Minor misconduct.....	34
Misconduct and its sanctions.....	34
Misconduct before and between sets	35
Misconduct leading to sanctions.....	35

N

Net and posts	13
Number of regular game interruptions	30

O

Official signals.....	44, 54-60, 61-62
Official warm-up session	21

P	
Player's faults at the net.....	26
Playing area.....	12, 46
Playing surface	12
Playing the ball.....	23
Positions.....	21
Positional fault	21
Posts.....	15
Prolonged interruptions	32
R	
Reaching beyond the net.....	25, 58
Refereeing corps	38, 53
– Procedures	38
– Responsibilities	40, 41, 42, 43, 44
Referees' hand signals.....	44, 54-60
Requirements of conduct	34
Rotational fault.....	57
S	
Sanction cards.....	36, 52, 55
Sanction scale	35, 52
Scorer	42
– Location.....	42
– Responsibilities.....	42
Screening.....	27, 56
Second Referee	40
– Authority	40
– Location.....	40
– Responsibilities.....	41
Service.....	26
Sequence of regular game interruptions	30
Service order	21
Service order faults.....	27
Side bands.....	14
Sportsmanlike conduct.....	34
Standards	15
States of play.....	22
Structure	14
Structure of play.....	20

T	
Teams.....	16
Team composition	16
Team hits.....	23, 29
Team leaders	17
Team line-up.....	21
The toss.....	20
Three-ball system	15
Time-out and Technical Time-out	30
To score a point.....	19
To score a point, win a set and the match...	19
To win a set	19
To win the match.....	20
Types of delays	31
U	
Uniformity of balls	15
W	
Weather	13
Z	
Zones and areas.....	13

MEMO

[illegible]

